

← MISKOLC →

KÖZÖSSÉGI GYŰLÉS

LEVEGŐT!

Mi szennyezzük, mi szívjuk. Mit tehetünk közösen,
hogy jobb legyen a levegőminőség Miskolcon?

DemNet

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönjük Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata munkatársainak a támogatást, és közreműködésüket a Közösségi Gyűlés megvalósításában. Külön köszönet Kovács Kamillának, Márton Ádámnak, Balogh Attilának, Weisz Klaudiának és Gyökér Ádámnak.

Köszönjük a miskolci Dialóg Egyesület munkatársainak a partnerséget és az együttműködésüket. Külön köszönet Csere Áronnak.

Köszönjük a közreműködést és a segítséget a gyűlés facilitátorainak, szakértőinek és önkénteseinek.

Köszönjük lengyel partnerünk, a Center for Climate Assemblies szakmai támogatását. Külön köszönet Marcin Gerwinnek és Damian Kozłowskiak.

Köszönjük a European Climate Foundation-nek a Gyűlés megvalósításához nyújtott anyagi támogatását.

Szerkesztette | Bördös Éva

Közreműködött | Csere Áron, Csernus Dóra, Nehéz-Posony Laura, Várfi Melinda, Vető Balázs, Vigh Péter, Bördös Éva

Fotók | Fehér Ágoston

Grafika és design | Fishermans

DemNet

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐSZÓ	4
MISKOLC VÁROSVEZETÉSÉNEK ELŐSZAVA	4
A SZERVEZŐK ELŐSZAVA	5
VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	6
MI A KÖZÖSSÉGI GYŰLÉS	7
AZ ELSŐ MISKOLCI KÖZÖSSÉGI GYŰLÉS	8
A KÖZÖSSÉGI GYŰLÉS SZAKASZAI	16
ELSŐ SZAKASZ: AZ ISMERETSZERZÉS (2021. SZEPTEMBER 18-19.)	16
2. SZAKASZ: A TANÁCSKOZÁS (2021. OKTÓBER 2.)	22
HARMADIK SZAKASZ: DÖNTÉSHOZATAL (2021. OKTÓBER 3.)	25
AZ ELFOGADOTT JAVASLATOK	28
1. DINAMIKUS HATÉKONY TÖMEGKÖZLEKEDÉS	30
2. KOMMUNIKÁCIÓS PROGRAM INDÍTÁSA	32
3. ZÖLDÍTÉSI PROGRAM INDÍTÁSA	34
4. ÉSZAK-DÉLI IRÁNYÚ ELEKTROMOS TÖMEGKÖZLEKEDÉS KIALAKÍTÁSA	36
5. KERÉKPÁROS ÉS GYALOGOS INFRASTRUKTÚRA KIALAKÍTÁSA, HÁLÓZATOSÍTÁSA, JAVÍTÁSA ÉS KARBANTARTÁSA	38
6. ENERGETIKAI TANÁCSADÓ IRODA FELÁLLÍTÁSA EGYABLAKOS RENDSZERBEN	40
7. KÁLYHACSERE MINTAPROGRAM INDÍTÁSA AZ ENERGIASZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK SZÁMÁRA EGY KIVÁLASZTOTT TERÜLETEN, KIEGÉSZÍTVE A HELYES TÜZELÉSTECHNIKA OKTATÁSÁVAL	42
VISSZAJELZÉSEK	44
AMIT A SZÁMOK MUTATNAK	44
EREDMÉNYEK A SZÁMOKON TÚL	46
SZERVEZŐI KONKLÚZIÓK	49

MISKOLC VÁROSVEZETÉSÉNEK ELŐSZAVA

Együtt – a nulladik pillanattól

Először is köszönjük az „ötvenek” munkáját!

Bár a demokratikus döntéshozatal intézményrendszere, mechanizmusai immár három évtizede részei hazánk közigazgatási berendezkedésének, alkalmazásuk ennek ellenére sok esetben még mindig csak gyerekcipőben jár. Éppen ezért városvezetőként, hivatalba lépésünkkel közös küldetésünként foglalmaztuk meg a helyi politikai kultúra megújítását. Zászlónkra tűztük a közösségek megerősítését, a demokratikus döntéshozatal korszerű formáinak meghonosítását, a Nyitott Városházát.

Amibe most belevágtunk, messzire hat. Abban reménykedünk, megváltoztathatjuk, ahogyan közös ügyeinket intézni fogjuk a jövőben. A lényege, hogy semmilyen beruházás, tervezés, építés, koncepcióalkotás ne folyhasson le azok beleszólása nélkül, akiket érint, vagy érinteni fog. „Semmit rólunk nélkülünk!” – így szokták ezt egyszerűen, hétköznapi nyelven megfogalmazni. Mi erre tanulási folyamatként tekintünk, egy olyan közös tanulásra, ahol az önkormányzat, a hivatal és a lakosság együtt ismeri meg a módszereket, amelyek megalapozzák a közös cselekvést. Ennek az útnak valódi mérföldköve volt az első Miskolci Közösségi Gyűlés 2021 őszi. Hiszen itt történt, a szemünk láttára, sőt, mindannyiunk aktív részvételével!

Különösen fontosnak érezzük, hogy az általunk elindított folyamatokat tudatosan, mára „nulladik” pontban a részvételi módszertan alkalmazásával készítsük elő. A klímakérdés ügyében a közösségi gyűlés összehívása a „nulladik” pont volt. A levegőminőség javításáról most ötvenen beszélgettek – összességében a 155 ezer miskolci véleményét képviselve. A résztvevők bonyolult kiválasztási módszere is azt

szolgált, hogy valóban reprezentálni tudják Miskolc teljes lakosságát. Így nagy felelősség hárult rájuk, és hálásak vagyunk az elkészült, jelentőségteljes javaslatokért.

A továbbiakban rajtunk a sor, mármint a városvezetésen is, és a miskolciak közösségén is. Fontoljuk meg a kapott észrevételeket, figyelmeztetéseket és ajánlásokat. Igyekezünk a szerint cselekedni a jövőben, ahogy azt a „közös bölcsesség” leghelyesebbnek, legoptimálisabbnak javasolja.

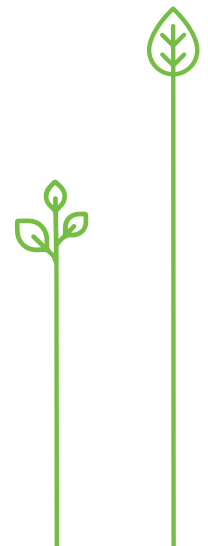
Új utakon járunk. Az a szándékunk, hogy magunkévá tegyük a részvételiség szemléletét, módszereit eltanuljuk azoktól, akik már tudják és akik használják. Reméljük, hogy ezáltal felfrissíthetjük a képviseleti demokráciát, megújíthatjuk az önkormányzati működést és még inkább bevonhatjuk a miskolciakat a helyi ügyek intézésébe. Következétesen, tudatosan, átláthatóan, nem megosztva és erőből, hanem társadalmi konszenzusra építve. Együtt, a nulladik pillanattól a közös cselekvésig.

Veres Pál

polgármester

Varga Andrea

alpolgármester

A SZERVEZŐK ELŐSZAVA

Új utakon, egy új demokráciáért

Képzelnék el egy olyan Magyarországot, ahol az emberek nem csak 4-5 évente hallathatják a hangjukat. Ahol az aktív állampolgárság nem csak egy X behúzásáig tart. Ahol a közös ügyeinkről nem csak egymás torkának ugorva tudunk beszélgetni. Ahol a jövőnkről közösen döntünk. Nehéz? Igen, az, de egyáltalán nem lehetetlen. Miskolcon legalábbis sikerült. Elképzeltük, és úgy gondoltuk, megvalósítjuk.

A tavalyi budapesti közösségi gyűlés tanulságaira és tapasztalataira építve ugyanis idén ősszel Miskolc adott otthont az ország második közösségi gyűlésének; közvetlenül ötven, közvetve ennél jóval több miskolci lakos számára adva ízelítőt abból, hogy milyen lehet ez a fentebb elképzelt világ.

A Miskolci Községi Gyűlés több hónapos előkészítése és megvalósítása egy igazán mély és fontos élmény volt; nemcsak szakmai, hanem emberi szempontból is. Látni a több tucatnyi különböző háttérrel, világnézettel, értékrenddel rendelkező ember konstruktív, közös gondolkodását nem mindennapi élmény - de mi hisszük, hogy még lehet az! A Községi Gyűlés a bizonyíték arra, hogy Miskolcon is ugyanolyan jól működhet az emberekkel való párbeszédre alapuló döntéshozatal, mint sok más helyen a világban. Erre pedig érdemes és kell is építeni!

A következő lépések viszont legalább olyan fontosak, mint az előkészítés és a Községi Gyűlés lebonyolítása volt. Most az Önkormányzaton van a világ szeme, hogy a Gyűlésen megfogalmazott irányokat és terveket tudásuk és lehetőségeik szerint a lehető legjobban beépítsék a város működésébe. A mi feladatunk pedig az, hogy biztosítsuk: a részvételiség ne váljon egy elkoptatott kommunikációs fordulattá; igazi szakmai munka és valódi cselekvés legyen mögötte!

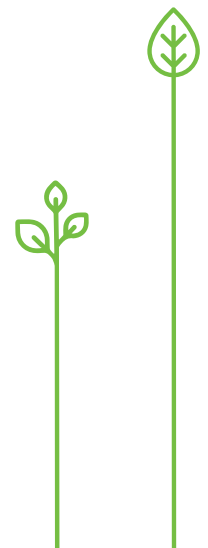
Bízunk abban, hogy az elkövetkezendő években egyre több közösségi gyűlés és más hasonló részvételiségi eszköz ad majd hitet az embereknek újra a demokráciában, és ezek úgy válnak majd a mindennapjaink részévé mind helyi, mind pedig országos szinten, hogy néhány év múlva már az lesz a kérdés: hogyan élhettünk eddig nélkülük?

Bördös Éva

a DemNet igazgatója

Csere Áron

a Dialóg Egyesület elnöke

LEVEGŐT!

MI SZENNYEZZÜK, MI SZÍVJUK. MIT TEHETÜNK KÖZÖSEN, HOGY JOBB LEGYEN A LEVEGŐMINŐSÉG MISKOLCON?

Erre a kérdésre kereste együtt a választ közel 50 véletlenszerűen kiválasztott miskolci lakos 2021. szeptember 18-19-én és október 2-3-án (két teljes hétvégén keresztül), Miskolc Megyei Jogú Város első - és az ország második - Községi Gyűlésén, amely a DemNet, a Dialóg Egyesület, és Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata közös szervezésében valósult meg.

A Községi Gyűlésre tízezer véletlenszerűen kiválasztott miskolci lakos kapott meghívót augusztus közepén. A meghívóra válaszoló 420 főből választottunk ki - ismét véletlenszerűen - ötven főt úgy, hogy ők nemre, korcsoportra, végzettségre és Miskolc városrészeire nézve leképezzék Miskolc 18 év feletti lakosságát. A Községi Gyűlésen végül 46 fő vett részt.

A Gyűlés első hétvégéje az ismeretszerzés jegyében zajlott. A Gyűlés tagjai összesen hét előadást és három panelbeszélgetést hallgattak meg. Az előadások célja az alapfogalmak (pl. mi a klímaváltozás, a globális felmelegedés, a légszennyezettség) tisztázásán túl a fő kibocsátási területek (pl. közlekedés, szilárd tüzelés) ismertetése, továbbá az összefüggések és a jó példák bemutatása volt. A Gyűlés tagjai az elhangzottakat kisebb csoportokban, tapasztalt facilitátorok segítségével dolgozták fel.

A második hétvégén, közös tanácskozást követően a Községi Gyűlés több mint harminc, a város levegőminőségének javítását célzó intézkedés-javas-

latot fogalmazott meg. Ezek közül titkos szavazással választották ki a Gyűlés tagjai azt a hetet, amelyet részletekbe menően is megvitattak, kidolgoztak, és amelyek bekerültek a városvezetésnek átadott végző javaslatcsomagba.

Alapos mérlegelést követően a Községi Gyűlés így végül a közösségi közlekedés újragondolását, egy célzott kommunikációs kampány és egy átfogó városzöldítési program indítását, egy Észak-Dél irányú elektromos tömegközlekedési rendszer kialakítását, a város kerékpáros és gyalogos infrastruktúrájának javítását, egy egyablakos rendszerben működő energetikai tanácsadó iroda felállítását, továbbá egy kályhacsere-mintaprogram bevezetését javasolja Miskolc városvezetésének.

A Községi Gyűlés ötven főnek adott lehetőséget arra, hogy közösen gondolkodva és együttműködve közvetlenül is beleszólhassanak a város életébe. A Gyűlés hatása azonban 'az ötveneken' is túlmutat. Hatására valódi, egész Miskolcot megmozgató társadalmi párbeszéd indulhat meg Miskolc fenntartható jövőjéről és lakóinak életminőségéről. Ennek jelei pedig már most érezhetőek: a Községi Gyűlést követő, 720 miskolci lakos bevonásával megvalósuló reprezentatív közvéleménykutatásunk adatai szerint ugyanis a városban élők 47 százaléka hallott arról, hogy 2021 őszén Miskolcon Községi Gyűlést tartottak a levegőminőség javításával kapcsolatos kérdésekről.

MI A KÖZÖSSÉGI GYŰLÉS?

A közösségi gyűlés egy Magyarországon egyelőre még viszonylag új, de már számos országban sikeresen alkalmazott módszer, amely az állampolgároknak, egy közösség tagjainak a közügyekbe, a politikai döntéshozatalba történő jobb és hatékonyabb bevonását, a részvételi demokrácia erősítését hivatott elősegíteni. A célja az, hogy egy közösség véletlenszerűen, de bizonyos jellemzők (pl. kor, nem, végzettség stb.) mentén reprezentatívan kiválasztott tagjai egy tanulási folyamat után együtt gondolkodva, közös tanácskozás keretében meghozott

megoldási javaslatokkal éljenek egy, a közösséget érintő fontos kérdéssel kapcsolatban.

A közösségi gyűlések - bár könnyen testreszabhatók és igazíthatók a körülményekhez - szigorú módszertani jellemzők, ajánlások mentén épülnek fel, és megvalósításuk-lebonyolításuk a politikai döntéshozóktól függetlenül, a szakpolitikai kiegyensúlyozottság biztosításával történik.¹

A közösségi gyűlés módszerének alkalmazásával

- ◀ megerősödik a demokrácia,
- ◀ csökkennek a politikai egyenlőtlenségek,
- ◀ fejlődik a demokratikus vitakultúra,
- ◀ hatékonyabbá válik a döntéshozók és az állampolgárok közötti együttműködés,
- ◀ erősödik a közbizalom, és segítségével
- ◀ valódi társadalmi támogatottsággal bíró szakpolitikai döntések születnek.

Az elmúlt két évtizedben a világ több mint 20 országában közel 400 közösségi gyűlést szerveztek már helyi önkormányzati, nemzeti és nemzetközi szinten egyaránt. Magyarországon először 2020 őszén Budapesten valósult meg döntéshozói támogatottsággal bíró, helyi önkormányzati szintű közösségi gyűlés²; Miskolc városa pedig a főváros után a második város az országban, amely használni kezdi ezt az innovatív módszert a döntéshozatalban.

¹ További információ a közösségi gyűlésekről:
kozosszegigyules.demnet.hu

² <https://kozosszegigyules.demnet.hu/klimaveszhelyzet-budapest-2020/>

AZ ELSŐ MISKOLCI KÖZÖSSÉGI GYŰLÉS

TERVEZÉS ÉS ELŐKÉSZÜLETEK

A DemNet, Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata és a miskolci Dialóg Egyesület 2021 februárjában kezdett egyeztetéseket egy közösségi gyűlés megvalósításáról. Az előkészületi munkák több hónapon keresztül, a három szervezet folyamatos és szoros kooperációjában zajlottak, egy, a három szervezet képviselőiből álló koordinációs testület irányításával. Ez a koordinációs testület közösen felelt - meghatározott felelősségi körök és feladatok mentén - a Gyűlés tervezéséért és zökkenőmentes lebonyolításáért; a folyamat meghatározott szakaszaiban aktívan részt vett a két vezető szakértő és a vezető facilitátor is.

Az első Miskolci Közösségi Gyűlés tervezése során a szervezők nagyban támaszkodtak a 2020. szeptemberében Budapesten, illetve több külföldi, helyi önkormányzati szinten megvalósult közösségi gyűlés tapasztalataira.

Az első Miskolci Közösségi Gyűlés végül egy több hónapon keresztül zajló előkészületi munka után, 2021. szeptember 18-19-én, és október 2-3-án valósult meg a miskolci II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár épületében.

A KÖZÖSSÉGI GYŰLÉS TÉMÁJA

A Közösségi Gyűlés előkészületeinek egyik első lépéseként a három együttműködő szervezet, a DemNet, a Dialóg Egyesület, és Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata több körös egyeztetés során áttekintette a város előtt álló kihívásokat, a tapasztalatok szerint a miskolciakat jelentősen megosztó témákat, és a városvezetés által megvalósítani szánt szakmai célkitűzéseket. Az egyeztetések célja az volt, hogy a szervezők olyan kérdéskört találjanak a Közösségi Gyűlés témájaként, amely elősegíti a város fenntartható fejlődését, kiemelt jelentősége van a városlakók számára, és nagyban tudja majd segíteni a városvezetést a jövőbeni szakpolitikai tervezés során. Az egyeztetések, továbbá egy, külső szakértők részvételével lebonyolított konzultáció eredményeként a szervezők a levegőminőség kérdését találták az egyik legégetőbb, Miskolc városa előtt álló olyan kihívásnak, amelynek megoldásában egy közösségi gyűlés lebonyolítása jelentősen segítheti a városvezetést és a városlakókat egyaránt.

A levegőminőség, légszennyezettség kérdése egy helyben jól megfogható és kezelhető ügy, melyet minden városlakó a saját bőrén is érez, és amelynek ráadásul nagyobb léptékben is jelentősége van. Ha ugyanis a légszennyezettséget sikerül csökkenteni, azzal a globális felmelegedés ütemét is mérsékelhetjük, hiszen nagyrészt azonosak a kibocsátó területek, és több légszennyező anyag egyben üvegházhatású gáz is.

A légszennyezés korántsem csak Miskolc problémája, de nem érdemes tagadni azt a tényt, hogy ahogy Kelet-Európát továbbra is szmogfüggöny választja el Nyugat-Európától, úgy Észak-Kelet-Magyarországon és Miskolcon is rosszabb a helyzet Magyarország több régiójához vagy városához képest.

Ez azonban nemcsak kihívás a városvezetésnek és a miskolci lakosoknak, de lehetőség is. Amennyiben hatékonyan sikerül javítani a város levegőminőségét, javul az ott lakók életminősége, ezzel párhuzamosan pedig Miskolc üvegházhatású-gázkibocsátásai is csökkenni fognak. Az előnyök kiemelése mellett azonban fontos látni, hogy a levegőminőség javításáért tett erőfeszítések nem opcionálisak; annak minden, a szűkebb vagy tágabb környezetéért felelősséget érző és vállaló közösségnek alapvető feladata kellene, hogy legyen. Nincs ugyanis elfogadható, vagy egészséges mértékű légszennyezettség: annak minden formája és mértéke káros - úgy egészségügyileg, mint gazdaságilag. A Közösségi Gyűlés vezető szakértői ezen szempontok figyelembe vételével is állították össze a Gyűlés szakmai programját.

NYÍLT FELHÍVÁS A PROGRAMHOZ VALÓ HOZZÁJÁRULÁSRÓL

Annak érdekében, hogy lényeges szempontok és javaslatok ne maradjanak megfontolás nélkül, nyílt felhívást tettünk közzé augusztus elején, hogy a Közösségi Gyűlés témájában érdekelt szervezetek és szakértők jelezhessék, ha szeretnék a Közösségi Gyűlés tudomására hozni meglátásaikat és elképzeléseiket. A felhívást közvetlenül is eljuttattuk több tucat, a miskolci, környezeti témákkal, és a helyi lakosok életminőségét javító ügyekkel foglalkozó szervezetnek és csoportnak. A beérkezett javaslatokat a Közösségi Gyűlés vezető szakértői lehetőség szerint beépítették a Közösségi Gyűlés programjába.

ADATVÉDELEM

A hatályos adatvédelmi szabályokat betartva a Közösségi Gyűlés előkészületi szakaszában a szervezők egy összetett adatvédelmi protokollt dolgoztak ki annak érdekében, hogy a potenciális jelentkezők, illetve a Közösségi Gyűlés tagjai személyes adatainak védelme a folyamat egésze során garantálva legyen.

ELLENTÉTELEZÉS

A szervezők megállapodtak abban is, hogy a Közösségi Gyűlés tagjainak fejenként 32.000 forintnyi készpénzes juttatást, illetve egy ajándécsomagot adnak annak elismeréséül, hogy komoly figyelmet, munkát, és két teljes hétvégéjüket áldozták a Közösségi Gyűlésre.

FACILITÁCIÓ

A közösségi gyűlés vezető facilitátora Várfi Melinda volt, akivel összesen nyolc képzett, független asztali facilitátor dolgozott (Bálint Mónika, Bartos Katalin, Csere Áron, Fekete Éva, Kátai Anita, Leba Krisztina, Molnár Anna, Sánta Katalin). A facilitátori csapat feladata volt, hogy a Közösségi Gyűlés két hétvégéje során a munka eredményesen, az előre eltervezett folyamat szerint haladjon, figyelembe véve a résztvevők felmerülő igényeit. A vezető facilitátor felelt továbbá a Közösségi Gyűlés módszertanilag megfelelő lebonyolításáért, a részletes program kialakításáért, és a gyűlés napjainak levezetéséért.

TÁRSALGÓ

A Közösségfejlesztők Egyesületével (Köfe) együttműködve létrehoztunk a Köfe által kifejlesztett és menedzselte TársalgÓ online felületen egy, kifejezetten a Miskolci Közösségi Gyűlés tagjainak és közreműködőinek (szervezők, facilitátorok, szakértők) dedikált fórumot is. Ezen a fórumon a résztvevőknek lehetőségük volt a Közösségi Gyűlés két hétvégéje között is gondolatokat megosztaniuk egymással; a felület továbbá egyfajta gyűjtőoldalként is funkcionált a Közösségi Gyűlés témáját illető hírek, szakmai cikkek, továbbá a Közösségi Gyűlés menetével kapcsolatos információk számára. A TársalgÓ felülete a Közösségi Gyűlés lezárulta után is egy élő fórum marad, és továbbra is elérhető lesz a Gyűlés minden tagja és közreműködője számára.

A KÖZÖSSÉGI GYŰLÉS TAGJAINAK KIVÁLASZTÁSA

A közösségi gyűlések egyik alapvető módszertani eleme a résztvevők többlépcsős, véletlenszerű kiválasztása. Így biztosítjuk azt, hogy a közösség minden tagjának, esetünkben Miskolc minden nagykorú lakosának, egyenlő esélye legyen arra, hogy bekerüljön a közösségi gyűlésbe.

De pontosan milyen folyamat során, milyen eszközök segítségével történik ez?

A KIVÁLASZTÁS LÉPÉSEI

ADATLEKÉRÉS

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata 2021 júliusában fordult a Belügyminisztérium Nyilvántartások Vezetéséért Felelős Helyettes Államtitkárságához, és arra kérte az Államtitkárságot, hogy adja át nekik 10.000, véletlenszerűen kiválasztott miskolci lakos címét úgy, hogy ez a 10.000 miskolci lakos már korcsoportra, nemre, és Miskolc városrészeire reprezentatív legyen.

Augusztus 18-án Miskolc polgármestere és alpolgármestere, Veres Pál és Varga Andrea, ennek a 10.000 miskolci lakosnak küldött levelet, és arra kérték őket, hogy regisztráljanak a Miskolci Közösségi Gyűlésre. Arra tehát, hogy kik kaptak meghívót a közösségi gyűlésre, sem a város önkormányzatának, sem a Dem-Netnek, sem a Dialóg Egyesületnek nem volt befolyása.

Azok, akik meghívót kaptak, szeptember 2-ig regisztrálhattak a közösségi gyűlésre. A regisztrációs időszak során a szervezők az Önkormányzat fenntartásában biztosítottak egy külön ügyfélszolgálati telefonszámot is, melyen lehetőség volt regisztrálni is a gyűlésre. Ezen a telefonszámon, továbbá a DemNet és a Dialóg Egyesület elérhetőségein az érdeklődők választ kaphattak a rendezvénnyel kapcsolatos egyéb kérdéseikre is, továbbá igény esetén technikai segítséget is kaptak az online regisztrációhoz.

A regisztráció a DemNet által kezelt felületen, a HubSpot rendszerében zajlott - ebbe kerültek felvitelre a telefonos regisztrálók adatai is. A regisztrációs felület a regisztráció során minden regisztráléhoz automatikusan és véletlenszerűen társított egy azonosítószámot is.

A regisztráció során a jelentkezők megadták a legmagasabb iskolai végzettségüket is. A célunk ugyanis az volt, hogy a Miskolci Közösségi Gyűlés résztvevői a korcsoport, a nem, és Miskolcon belüli lakóhelyük mellett az iskolai végzettség tekintetében is reprezentatív legyen. Ennek kiszámításához a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) vonatkozó adatait használtuk.

A MISKOLCI KÖZÖSSÉGI GYŰLÉS CÉLZOTT DEMOGRÁFIAI ÖSSZETÉTELE

DEMOGRÁFIAI MUTATÓ		REGISZTRÁLTAK SZÁMA	CÉLSZÁMOK	RÉSZTVEVŐK (eredetileg kisor-soltak)	RÉSZTVEVŐK (a Gyűlés tagjai)
Nem	Nő	243 (58%)	27 (54%)	27 (54%)	25 (54%)
	Férfi	177 (42%)	23 (46%)	23 (46%)	21 (46%)
Végzettség	alapfokú	59 (14%)	16 (32%)	16 (32%)	13 (28%)
	középfokú	194 (40%)	21 (42%)	21 (42%)	20 (43%)
	felsőfokú	167 (40%)	13 (26%)	13 (26%)	13 (28%)
Korcsoport	18-29	43 (10%)	6 (12%)	6 (12%)	6 (13%)
	30-49	91 (22%)	18 (36%)	18 (36%)	15 (33%)
	50-64	104 (25%)	12 (24%)	12 (24%)	11 (24%)
	65+	182 (43%)	14 (28%)	14 (28%)	14 (30%)
Irányítószám	3501, 3515, 3517, 3558	3 (0,7%)	1 (2%)	1 (2%)	0
	3508	19 (4,5%)	2 (4%)	2 (4%)	2 (4,3%)
	3516	14 (3,3%)	1 (2%)	1 (2%)	1 (2,2%)
	3518	13 (3%)	1 (2%)	1 (2%)	1 (2,2%)
	3519	6 (1,4%)	1 (2%)	1 (2%)	1 (2,2%)
	3521	8 (1,9%)	1 (2%)	1 (2%)	1 (2,2%)
	3524	23 (5,4%)	3 (6%)	3 (6%)	3 (6,5%)
	3525	40 (9,5%)	4 (8%)	4 (8%)	3 (6,5%)
	3526	27 (6,4%)	3 (6%)	3 (6%)	3 (6,5%)
	3527	12 (2,8%)	1 (2%)	1 (2%)	1 (2,2%)
	3528	18 (4,2%)	2 (4%)	2 (4%)	3 (6,5%)
	3529	50 (12%)	7 (14%)	7 (14%)	7 (15%)
	3530	37 (8,8%)	4 (8%)	4 (8%)	2 (4,3%)
	3531	25 (6%)	3 (6%)	3 (6%)	3 (6,5%)
	3532	35 (8,3%)	4 (8%)	4 (8%)	3 (6,5%)
	3533	21 (5%)	3 (6%)	3 (6%)	3 (6,5%)
	3534	38 (9%)	5 (10%)	5 (10%)	5 (11%)
3535	31 (7,3%)	4 (8%)	4 (8%)	4 (8,7%)	

Megjegyzések:

Miskolc 18 évnél idősebb népességének összetételét a Belügyminisztérium népességnyilvántartása illetve a KSH 2016-os Mikrocenzusa alapján határoztuk meg.

Az iskolai végzettségi szintek meghatározásai:

alapfokú: 8 általános (régen: 4 polgári, vagy 4 gimnázium, új rendszerben: 9-10. osztály is, befejezetlen középiskola) illetve szakmunkás-, szakiskolai bizonyítvány, vizsga, mesterlevél, segédlevél, tanonciskola

középfokú: szakközépiskolai vagy gimnáziumi érettségi (befejezetlen felsőfokú tanintézet) illetve érettségihez kötött szakképzés (nem szakmunkásvizsga!), technikum, felsőfokúnak nevezett képzés

felsőfokú: főiskolai vagy egyetemi diploma

A Közösségi Gyűlés regisztrációs időszakában a miskolciakat egyik leginkább megmozgató kérdés az volt, hogy hogyan kerülnek kiválasztásra a Közösségi Gyűlés tagjai. Mind a DemNet, mind pedig az Önkormányzat számos megkeresést kapott ezzel kapcsolatban a sajtótól és a városlakóktól egyaránt, és a közösségi felületeken (Facebook, Instagram) is ez volt az egyik legtöbbet előforduló kérdés. A folyamat során emiatt a kiválasztásra vonatkozó alapvető módszertani követelmények biztosításán túl a miskolciak ezzel kapcsolatos tájékoztatását és a kiválasztás lehető legnagyobb transzparenciáját is kiemelt kérdésként kezeltük. A DemNet blogján külön bejegyzést szenteltünk a kérdésnek, és a közösségi felületeken is folyamatosan tájékoztattuk a folyamatról az érdeklődőket – ezzel is növelve a folyamat iránti társadalmi bizalmat.

A Közösségi Gyűlésre a regisztrációs időszak alatt 420 érvényes regisztráció érkezett. Azoknak a jelentkezésüket, akik nem kaptak meghívót a Gyűlésre, illetve akik a meghívóban megjelölt határidő után regisztráltak, nem tekintettük érvényesnek, és nem vettük figyelembe a Közösségi Gyűlés tagjainak véletlenszerű kiválasztása során.

A Közösségi Gyűlés tagjait a regisztrálók közül sorsoltuk ki egy nyílt forráskódú szoftver segítségével. A szoftvert a DemNet lengyel partnerszervezete, a Center for Climate Assemblies³ fejlesztette ki, és ezt a szoftvert használták már több, lengyelországi közösségi gyűlés résztvevőinek kiválasztása során

³ <https://climateassemblies.org/>

is. Ebbe a szoftverbe a kiválasztáshoz szükséges adatok anonim módon kerültek be: a regisztráció során társított azonosítószám mellett a szoftver csak a regisztrálók demográfiai adatait „ismerte”.

A szoftver ezután véletlenszerű kiválasztással 6 darab számozott, a kiválasztás szempontjából egyenértékű listát generált – ezzel is erősítve a kiválasztás véletlenszerűségét. Mindegyik listán a Községi Gyűlés 50 lehetséges résztvevőjének az azonosító száma szerepelt, és mindegyik lista 100%-ban megfelelt az előzetesen a KSH statisztikai adatok alapján meghatározott demográfiai mutatók célszámainak.

A minél nagyobb transzparenciát biztosítandó, a folyamatot élőben közvetítettük a DemNet YouTube oldalán is. A véletlenszerűség miatt előfordulhatott, hogy egyes regisztrálók akár több listára is rákerültek, míg mások egyikre sem. A 6 lista közül végül egy dobókocka segítségével sorsoltuk ki a Községi Gyűlés majdani tagjainak azonosítóit tartalmazó listát. Ezt a DemNet Facebook oldalán szintén élőben közvetítettük.

A módszerrel biztosítottuk, hogy a kiválasztás folyamata végig követhető, illetve később is visszakereshető és igazolható legyen. A folyamat végén a kockadobással meghatározott listán szereplő 50 regisztrálót telefonon kerestük meg a jó hírrel: ők lettek az első Miskolci Községi Gyűlés tagjai!

A kiválasztott-jelöltekkel történő telefonos egyeztetés során hét résztvevő mondta vissza a részvételét a gyűlésen; az ő helyükre a velük megegyező demográfiai profillal rendelkező regisztrálók közül sorsoltunk új résztvevőket. A Községi Gyűlés első napját megelőző napon, illetve a reggelén az 50 kisorsolt résztvevő közül egészségi, illetve családi okok miatt hárman mondták vissza a részvételüket, a Gyűlés így 47 résztvevővel indult. Közülük egy résztvevő a Gyűlés első napjának délelőttjén elhagyta a helyszínt. A Gyűlés többi 46 tagja végig a folyamatban maradt, biztosítva a gyűlés reprezentativitását.

A KÖZÖSSÉGI GYŰLÉS SZAKASZAI

ELSŐ SZAKASZ: AZ ISMERETSZERZÉS (2021. SZEPTEMBER 18-19.)

A Közösségi Gyűlés programjának és menetrendjének összeállításakor kiemelt szempont volt, hogy a Közösségi Gyűlés tagjai az első, ismeretszerzési, azaz tanulási szakasz végére megismerjék a légszennyező anyagok és üvegházhatású gázok fő kibocsátó forrásait, azok hatásait.

Az ismeretszerzési szakasz napjain összesen hét egyéni előadót és három panelbeszélgetést hallgattak meg a Közösségi Gyűlés tagjai. A rövid, 15 perces előadásokat kisebb, 7-8 fős csoportokban zajló asztalbeszélgetések követték, így vitatva meg az előadásokon elhangzottakat. A beszélgetéseket követően a Gyűlés tagjai asztalonként 2-2 kérdést fogalmaztak meg az előadók felé; az asztalbeszélgetések során felmerült további kérdéseket az előadók a Közösségi Gyűlés két hétvégeje közötti időben, írásban választották meg.

A Közösségi Gyűlésen elhangzott összes szakértői előadás és kerekasztal-beszélgetés elérhető a DemNet Youtube-csatornáján, továbbá a <https://kozossegygyules.demnet.hu/> oldalon.

A Közösségi Gyűlés első napjának délelőttje sajtónyilvános volt, ezen kívül az első hétvége mindkét napján volt lehetőség megfigyelői részvételre. A megfigyelők a közösségi gyűlés módszere iránt érdeklődő, jellemzően civil szervezetek és tudományos intézmények munkatársai, önkormányzati képviselők, illetve az Önkormányzat munkatársai voltak. A sajtó képviselőinek és a megfigyelőknek nem volt lehetőségük belehallgatni az egyes asztalok munkájába, elkerülve ezzel az esetleges fennakadás vagy a befolyásolás lehetőségét; a felmerült kérdéseikre a Gyűlés szervezőitől kaptak tájékoztatást.

A bizalmi légkört felépítendő, a Közösségi Gyűlés tagjai az első nap során mindvégig ugyanannál az asztalnál maradtak, és ugyanazon társaikkal beszélgettek.

A Közösségi Gyűlés előadásai a kibocsátási területek, mint a közlekedés vagy a szilárd tüzelés ismertetésén túl a megoldási lehetőségeket is érintték: a várostervezés szerepe akár a közlekedés, akár teljes területek rehabilitációja esetén; az energiahatékonyság növelése, az energiaszegénység felszámolásának szükségessége, vagy a tudatosságnövelés és a részvételiség fontossága.

Az első hétvége átfogó tudásátadását követően fennállt a veszélye annak, hogy a Közösségi Gyűlés tagjai megrémülnek attól, hogy milyen szerteágazó, makacs probléma megoldási folyamatába kapcsolódtak be. A második hétvége javaslatteveli folyamatában azonban sikerrel ismerték fel azt, hogy nemcsak a kihívások szerteágazóak, de vele együtt a beavatkozási pontok és lehetőségek is: egyes megoldásokhoz sok forrás kell, és többéves, akár több évtizedes tervezés, más megoldásokat viszont akár már ma elkezdhetünk, ingyen, együtt.

A Közösségi Gyűlés vezető szakértői és előadói

A Közösségi Gyűlés klímával kapcsolatos szakmai koordinációjáért és a tematika kidolgozásáért a Közösségi Gyűlés két vezető szakértője, Csernus Dóra és Vigh Péter felelt.

Csernus Dóra klímapolitikai szakértő, tizenöt éve foglalkozik környezetpolitikával, ezen belül főként klímapolitikával, levegőtisztaság-védelemmel és vízvédelemmel. A Klímastratégia 2050 Intézet vezető szakértője. Szegedi közgazdaságtudományi, majd párizsi geopolitikai tanulmányait követően 2006 és 2016 között a magyar államigazgatásban dolgozott környezetpolitikai tanácsadóként: részt vett a hazai stratégiák, jogszabályok alakításában, csakúgy, mint az Európai Unió vagy az ENSZ szintjén kidolgozott dokumentumok véleményezésében. 2018 óta független szakértőként számos környezetvédelmi projektben kamatoztatta tudását.

Vigh Péter klímakommunikációs szakember, a Másfél fok – éghajlatváltozás közérthetően tudományos ismeretterjesztő és tudatosságnövelő platform alapítója és vezetője. Szakterülete a klímaváltozáshoz kapcsolódó tudományos eredmények közérthető kommunikációja és a társadalmi érzékenyítés. Korábban az Európai Unió LIFE programjában dolgozott éghajlat-politikai tanácsadóként. Az irodalom- és kultúratudományok doktora.

A Közösségi Gyűlés előadói

Bart István jogász, klímapolitikai szakértő, húsz éve foglalkozik éghajlatpolitikával, a klímaválság társadalmi hatásaival, a kibocsátások csökkentésével, illetve az alkalmazkodással. Az Environmental Defense Fund globális klímapolitikai igazgatója, a Klímastratégia 2050 Intézet alapító igazgatója, az Energiaklub elnökségi tagja és az Egyensúly Intézet külső szakértője. 2011 és 2015 között a Magyar Energiahatékonysági Intézet alapító ügyvezetője. 2005 és 2011 között az Európai Bizottság Klímapolitikai Főigazgatóságán dolgozott Brüsszelben, európai és nemzetközi klímapolitikai kérdéseken. 2002 és 2005 között a magyar államigazgatásban irányította az EU kibocsátás-kereskedelmi rendszerének bevezetését.

Massay-Kosubek Zoltán jogász, korábban köztisztviselő volt az Egészségügyi Minisztériumban. Hazánk képviseletében 2011-ben Magyarország európai uniós elnökségi stábjának tagja, illetve korábban az Európai Népegészségügyi Szövetség (EPHA) brüsszeli képviselője, ahol a 'Tiszta levegőt!' kampány felelőse volt.

Szabó Amanda Imola földtudományi kutatónak tanult az Eötvös Loránd Tudományegyetemen, majd természettudományokkal kapcsolatos tanulmányait a meteorológus mesterképzésen folytatta éghajlatkutató szakirányon. Szakmai ismereteit Bécsben, Prágában és a kanadai Victoriában is volt alkalma bővíteni. Jelenleg az ELTE Környezettudományi Doktori Iskolájának doktoranduszaként írja disszertációját, melynek témája az éghajlat és éghajlatváltozás a Kárpát-régióban. A Másfél fok – éghajlatváltozás közérthetően tudományos ismeretterjesztő és tudatosságnövelő platform egyik állandó szerzője.

Báthory Csongor a Miskolci Egyetem Műszaki Anyagtudományi Karának végzős PhD hallgatója, a HungAIRy projekt egyetemi projektmenedzsere, aki korábban a Vibrocomp Kft.-nél levegőtisztaság-védelmi mérésekkel és szakvélemények írásával foglalkozott. Közigazgatással kapcsolatos tapasztalatait friss diplomásként az akkor még önálló szervként működő Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőségen, mint levegőtisztaság-védelmi szakértő szerezte meg.

Nagy Dezső Miskolcon élő környezetvédelmi szakember, alapvégzettsége biológus-ökológus. A miskolci Ökológiai Intézet a Fenntartható Fejlődésért Alapítvány egyik alapítója és sok évig munkatársa. 2012-től dolgozik az önkormányzatnál mint környezetvédelmi referens. A HungAIRy projekt előkészítője és szakmai vezetője.

Uramné Dr. Lantai Katalin alapidiplomáját a Nehézipari Műszaki Egyetemen (ma Miskolci Egyetem) szerezte, majd 4 év után sikeres környezetvédelmi szakmérnöki vizsgát tett. 21 éven át dolgozott a környezetvédelmi hatóságnál, ebből 15 évig a Levegőtisztaság- és Zajvédelmi Osztály vezetője volt. Levegővédelmi szakértői jogosultsággal rendelkezik, több levegővédelmi intézkedési programot készített ebben a minőségében. 2017-ben PhD fokozatot szerzett a Miskolci Egyetemen. 2020. március 1-től a HungAIRy projekt miskolci munkatársaként projekt koordinátori feladatot lát el.

Édes Balázs közlekedésgazdász, 2006-ban végzett az Corvinus Egyetem Közgazdaságtudományi Karán. Hálózatos iparági szabályozási kérdésekkel foglalkozott közlekedési, távközlési és postai területen. Másfél évtizede vesz részt közlekedési projekteken tanácsadóként és szakértőként, munkatársa volt az önálló Magyar Vasúti Hivatalnak, a MÁV elnök-vezérigazgatói kabinetének, 2014-ig a BKK vezérigazgatójának. Gyakran vesz részt városi témájú kutatási és civil, közösségi együttműködésekben, a Kortárs Építészeti Központ kurátora. Jelenleg kutatóként és szabadúszó tanácsadóként foglalkozik közlekedési ügyekkel.

Szilágyi Anna a Miskolci Egyetemen végzett közgazdász. 2004 és 2014 között a Budapesti Metropolitan Egyetem oktatójaként és pályázati igazgatójaként dolgozott, érdeklődése azonban egyre inkább a városi témákhoz, a városfejlesztéshez kötötte. Ezért urbanista végzettséget szerzett, és néhány évig különböző non-profit szervezeteknél önkénteskedett. 2020-tól a Budapest Fejlesztési Központnál dolgozik, jelenleg a Részvételiségi Osztály vezetője.

Harmat Ádám a WWF Magyarország éghajlatváltozás és energia programjának vezetője. Az elmúlt 5 évben behatóbban foglalkozott klímastratégiákkal és klímapolitikával, az utóbbi időben pedig a szilárd biomassza fenntarthatósági témakörével. Utóbbi doktori kutatási témája is az ELTE TTK Környezet- és Tájföldrajzi Tanszékén.

Feldmár Nóra a Habitat for Humanity Magyarország szakpolitikai munkatársa. Elsősorban a lakhatási- és energiaszegénység témakörével foglalkozik; ebbe beletartoznak statisztikai elemzések, kutatások és terepi, gyakorlati programok is, mint például hatékony fatüzelésű kályhák telepítése vagy vályogházak tapasztása.

Derdák Tibor a miskolci Dr. Ámbédkar Iskola igazgatója. Az ELTE francia és szociológia szakán szerzett diplomát. Húsz éven át dolgozott Baranya megye falusi cigány közösségeiben a hátrányos helyzetű fiatalok érettségire és diplomára irányuló továbbtanulásának ügyében. 2007-ben Orsós János Borsod megyében megalapította a Dr. Ámbédkar Gimnáziumot, és felkérte Derdák Tibort, hogy legyen az iskola igazgatója. Az intézmény az indiai kasztonkivüli dalitok oktatási és emberi jogi mozgalmának tapasztalatait ülteti át sikeresen Magyarországra. Az iskola ezekben az években alakul át technikummá.

Pirity Ádám 2020-ban szerezte meg diplomáját a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építész Karán, és ugyanebben az évben nyert felvételt a Csonka Pál Doktori Iskolába. Kutatási témája az Észak-Magyarországi Tervező Vállalat történetének és a Miskolcra gyakorolt városépítészeti hatásának a vizsgálata. E mellett egy középületek tervezésével foglalkozó iroda építész.

Sonkoly Judit miskolci biológus, ökológus. Jelenleg a Debreceni Egyetem Ökológiai Tanszékén dolgozik növényökológus kutatóként.

Fülöp Sándor jogász, ügyvéd, egyetemi oktató. 2008 és 2011 között a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa. 1998 és 2003 között az Országos Környezetvédelmi Tanács tagja, majd elnökhelyettese, 1999-től 2001-ig a Közép-Kelet Európai Közérdekű Környezetvédő Jogászok Egyesületének elnöke. 2002 és 2008 között az Aarhusi Egyezmény Jogérvényesítési Bizottságának tagja.

RÉSZTVEVŐI VISSZAJELZÉSEK AZ ISMERETSZERZÉSI SZAKASZ UTÁN

**Mi volt számodra a legtanulságosabb az előadásokat hallgatva?
Mit gondolsz az első hétféje után?**

”

„A legtöbb információ új volt, és igazából ez rávilágított arra, hogy számomra a tudatlanság a legnagyobb probléma!”

„Azonnali cselekvésre van szükség, nincs már időnk!”

„Sok új információt hallottam. Mind a fűtés és közlekedés levegőszennyező hatásáról, amivel tisztában voltam, de nem gondoltam bele ilyen mélységben.”

„Hatékonyan csak közös erővel tudunk fellépni/cselekedni a légszennyezés, klímaváltozás ellen – vagyis fontos szerepe van mind az egyénnek, mind az önkormányzatnak!”

„Nagyon tetszett és érdekes volt. Egyben nagyon motivált.”

„Több témakör felkeltette az érdeklődésem. Remélem, ez az első Miskolci Községi Gyűlés (ami igen jól sikerült) folytatásra lel. Szervezők, előadók, témakörök, ellátás és a résztvevők összességében nagyon egyben volt.”

„Pozitív volt, hogy a klímaváltozással kapcsolatban kaptunk a megoldásra példákat is.”

„Profi módú szervezés és lebonyolítás, érdekfeszítő előadások, közérdekű problémákról nyílt vélemények.”

„Viszonylagos tájékozottságomhoz képest sok új információ.”

„Mindenekelőtt összetartó közösségre lenne szükség, hogy bármin is változtassunk. Továbbá fontos az emberek informálása, hogy többet lássanak a világból mielőtt döntéseket hoznak.”

„Szívemen viselem a természetvédelem sorsát, így ezután még tudatosabban fogok hozzáállni a levegőminőség javításához.”

„Nagyon fontos az ismeretterjesztés, a felvilágosítás. Fontos, hogy egyenként is tegyünk a légszennyezés ellen, és hogy közösségként is lépünk fel ez ellen!”

”

2. SZAKASZ: A TANÁCSKOZÁS (2021. OKTÓBER 2.)

A Közösségi Gyűlés második hétfőjére a javaslattételről és a döntéshozatalról szólt. A Gyűlés tagjai - mintegy ráhangolódásként - először Miskolc vízióját alkották meg különböző asztalfelállásokban a világkávéház módszerét használva, majd az első hétfőjén megszerzett tudásra alapozva, és a vízióalkotás során nyert ihletektől vezérelve széles merítésű ötletelésbe kezdtek az Önkormányzatnak adandó javaslatcsomag lehetséges részleteiről. A beszélgetések során felvetődött ötletek vissza-visszautaltak a szakértői előadásokon elhangzottakra, de a résztvevők kiegészítették a szakértők meglátásait a saját tapasztalataikkal és elképzeléseikkel. A Közösségi Gyűlés két vezető szakértője folyamatosan a résztvevők rendelkezésére állt, és az asztalok igényei szerint segítették a gondolkodást és ötletelést.

A szakmai előadásokhoz illeszkedve az ötletelés során született javaslatok jelentős része a közlekedés, a fűtés, a szilárd tüzelés, az energiahatékonyság, az energiaszegénység, és a zöld felületek témáihoz kapcsolódott, és egyszerre ötvözte az általánosan bevezetendő módosításokat a konkrét földrajzi helyhez, térhez vagy utcákhoz köthető változtatásokkal.

A közlekedés területén nagy igény mutatkozott a közösségi közlekedés kiterjesztésére, egységesítésére, összehangolására a járatoktól a bérletstruktúráig. A kisebb léptékű, kerékpáros infrastruktúra javítására vonatkozó javaslatok mellett nagy, forrás- és időigényes projektekre irányuló javaslatok is bekerültek a végső kalapba, de az általános forgalomcsillapítás és az autómentes övezetek kiterjesztése is kiemelt figyelmet kapott.

Az energiahatékonyság területén felmerült javaslatok közül volt, amely kifejezetten arra irányult, hogy azok a miskolciak, akik rendelkeznek forrással egy átfogó mélyfelújításra, de nincs hozzá megfelelő tudásuk, segítséget kapjanak ehhez, és olyan javaslatok is születtek, amelyek kifejezetten azokat célozták, akiknek a társadalmi státuszuk egyelőre nem teszi lehetővé a környezetszennyező fűtési módok elhagyását.

A ötletelés során világosság vált, hogy a Közösségi Gyűlés tagjai a mindenkori városvezetés jogszabályalkotói szerepén túlmenően az Önkormányzat, a lakosság, és a vállalkozások együttműködésében is látják a megoldási lehetőségeket. Ez a megközelítési mód a részvételiségen keresztül növelheti a becsatlakozók elkötelezettségét, pozitív visszacsatolással szolgál, és a cselekvés közvetlen élményét adja meg. Ez különösen a zöld felületek gondozásával, kiterjesztésével és népszerűsítésével kapcsolatos javaslatokban tükröződött.

Bár a szakmai előadások során külön nem esett róla szó, a Közösségi Gyűlésnek magától értetődően fontos volt, hogy a klímaváltozáshoz és a légszennyezéshez kapcsolódó oktatás, lakossági tudatoságnövelés, és intenzív kommunikáció megjelenjen úgy az iskolákban, mint a helyközi buszjáratokon, és hogy mindez az önkormányzati médiumok és a civilek bevonásával történjen.

Az ösztönző és támogató programok mellett felmerült, hogy az Önkormányzat is számtalan módon és esetben járhat jó példával a lakosság előtt, és alakíthat ki követendő jó gyakorlatokat - az energiahatékonyságtól kezdve egészen a zöldfelületek fejlesztéséig.

A Közösségi Gyűlés által az ötletelés során felvetődött javaslatok

1. Legyünk a "Gyümölcsfák városa"! Minden kivágott fa helyett kerüljön két gyümölcsfa ültetésre, majd azokat a helyi lakosság fogadja örökbe!
2. Alternatív közlekedés számára alkalmas útburkolatok felújítása a biztonságos közlekedés érdekében (bicikli, görkori, gördeszka, roller számára).
3. Déli kerékpárút kialakítása a Kiss Ernő utca mentén. Az Északi kerékpárút legyen használhatóbb és hosszabbítsák meg Diósgyőr városközpontig. Mindkét esetben alakítsanak ki megfelelő járdát a gyalogos forgalom számára.
4. Folyamatosan kerüljenek kivezetésre a földgáz, benzin alapú munkagépek, berendezések, melyek a város karbantartását szolgálják. Ez vonatkozik a városvezetés és annak partnereinek eszközeire egyaránt!
5. A villamos-sínpálya mellett egységesen mérsékeljék a sebességhatárt 30 km/h-ra!
6. Valósuljon meg a közösségi komposztálás, könnyen megközelíthető helyen. Ez járjon együtt jutalomrendszerrel (pl. kedvezményes bérlet) a leadott hulladék után. A folyamat során keletkezett végtermékek kerüljenek felhasználásra: pl. biomasszaként fűtésre, humuszként tápanyagdúsításra, vagy hasznosítsuk a gázokat energiaforrásként!
7. Végezzenek azzal kapcsolatos számításokat, hogy hogyan lehet az agglomerációra és a városra egyaránt érvényes jegy- és bérletrendszerrel pluszforrásokat teremteni a járatok számának növelése érdekében!
8. Autómentes övezet kiterjesztése (pl. Uitz-Arany J-a Deák tér, irányáig), autótutak helyett védett kerékpárutak építése. Akadálymentes járdákat a tömegközlekedéshez!
9. Vizsgálja meg az Önkormányzat, hogy mely városrészekre terjeszthető ki a távfűtés! Készüljön háttástanulmány arra vonatkozóan, hogy ez milyen mértékben csökkentheti az energiaszegénységet!
10. Közösségi zöldítési programok indítása, amelyeket elismer, motivál az Önkormányzat (pl. közösségi kert, paneltető-zöldítés, balkonok). Ezek versenye, díjazása, szakmai segítése, megjelenítése.
11. Az Önkormányzat lépjen partnerségbe a boltokkal, vállalkozásokkal, hogy ápolják a zöldfelületeket az üzletek előtt. A "teraszadó" egy részét és az iparűzési adó 5%-át fordítsák zöldítésre!
12. Az Önkormányzat patronálja a Zöld Szív mozgalmat, és az önkormányzati tulajdonú üdülőkben erdei iskola programmal díjazza a sikeres iskolai zöld projekteket!
13. Edukációs kampány indítása: biztonságos közlekedés MINDEN résztvevőre célozva!
14. Kedvezményes bérlet a 6-14 éveseknek, és a forgalmival rendelkezőknek.
15. Tiszta udvar, rendes ház-rendelet. Előny biztosítása.

16. Támogassa az Önkormányzat a szűrőberendezéseket a hátrányos helyzetűeknél!
17. Jöjjön létre önkormányzati műszaki előkészítő bizottság a környezetvédelemmel kapcsolatban!
18. Kályhacsere-mintaprogram indítása az energiaszegénységben élők számára egy kiválasztott területen, kiegészítve a helyes tüzeléstechnika oktatásával.
19. Kommunikációs program indítása a környezetvédelmi ismeretek bővítésére az Önkormányzat kommunikációs felületein pl: MINAP, Miskolci TV, megállóhelyek, monitorok, önkormányzati honlap stb.
20. Foghijas telkeken és romos épületek helyén zöld felületek kialakítása.
21. Önkormányzati épületállomány (pl: bérlakások, közintézmények) energetikai korszerűsítése.
22. Kerékpárút kialakítása a Kiss Ernő utcában a Szinva-part mentén, és bekötése a jelenlegi kerékpárút-hálózatba az árvízvédelmi szempontok figyelembe vételével.
23. Energetikai tanácsadó iroda felállítása egyablakos rendszerben.
24. Lépjen partnerségre az Önkormányzat az oktatási intézményekkel, és kapcsolódjon be az országos faültetési programokba (ballagási lufieregetés helyett)!
25. Állítson össze az Önkormányzat cselekvési tervet arra vonatkozóan, hogy milyen korlátozások alkalmazásával, bevezetésével van lehetőség fokozatosan kiszorítani az autókat minél nagyobb területről!
26. Végezzen az Önkormányzat előzetes felmérést az érintettek bevonásával arra, hogy hogyan lehet a távolsági buszközlekedést áthelyezni, és a Búza teret másként hasznosítani!
27. Szociális támogatások igénybevételeinek újragondolása, egyablakos rendszer kialakítása (munkaidőn kívül nyitvatartás, információ elérhető támogatásokról).
28. A város szétterülésének megakadályozása: a barnamezős beruházások előnyben részesítése, a Miskolc határain túli beruházások lehetőség szerinti korlátozása.
29. A meglévő önkormányzati ingatlanok (pl. kollégiumuk) átalakítása szociális bérlakássá, segítve ezzel az energiaszegénységben élők távhővel rendelkező épületekbe költözését.
30. Dinamikus, hatékony tömegközlekedés: a menetrend újragondolása az utazó tömeg figyelembevételével, a tömegközlekedés elsőbbsége más járművekkel szemben.
31. Átfogó zöldítési program a lakosság bevonásával: a lakosság felelős részvétele a fák gondozásában.
32. A lakosság tájékoztatása az Önkormányzat érdekeltiségébe tartozó hirdetési felületeken a légszennyezés okairól, hatásairól és a megoldásokról!
33. A városhatárokon belüli építési szabályozások szigorítása a zöld területek védelmében.
34. Észak-Déli irányú elektromos tömegközlekedés kialakítása.

3. SZAKASZ: A DÖNTÉSHOZATAL (2021. október 3.)

A közös ötletelést követően a Községi Gyűlés tagjai egy szavazás során választották ki azokat a javaslatokat, amelyeket a legfontosabbnak gondoltak, és amelyekről úgy gondolták, hogy azokat tartalmaznia kellene a városvezetés elé kerülő ajánláscomagnak. Tekintve azonban, hogy több esetben is témáiban és céljaiban is jelentősen hasonló ötletek is felmerültek az ötletelés során, a Községi Gyűlés vezető szakértőinek javaslatára - a Községi Gyűlés tagjainak egyhangú jóváhagyásával - bizonyos javaslatok összevonásra kerültek, így előzve meg, hogy a szavazás során a nagyon hasonló javaslatok mintegy 'kioltsák' egymást:

EREDETI JAVASLATOK (ZÖLDÍTÉSI PROGRAMOK):

1. Községi zöldítési programok indítása, amelyeket elismer, motivál az Önkormányzat (pl. közösségi kert, paneltető-zöldítés, balkonok). Ezek versenye, díjazása, szakmai segítése, megjelenítése.
2. Foghijas telken és romos épületek helyén zöld felületek kialakítása.
3. Átfogó zöldítési program lakosság bevonásával: a lakosság felelős részvétele a fák gondozásában

Összevont javaslat:

Legyen az önkormányzatnak átfogó zöldítési programja (beleértve a foghijas telkek és romos épületek kezelését), amelyben elismeri a közösségi kezdeményezéseket is (közösségi kert, paneltető-zöldítés, balkonok), és amelynek megvalósításába aktívan bevonja a lakosságot

EREDETI JAVASLATOK (KERÉKPÁRÚT KIALAKÍTÁSA):

1. Kerékpárút kialakítása a Kiss Ernő utcában a Szinva Part mentén és bekötése a jelenlegi kerékpárút hálózatba az árvízvédelmi szempontok figyelembe vételével.
2. Déli kerékpárút kialakítása a Kiss Ernő utca mentén. Északi kerékpárút legyen használhatóbb és hosszabbítsák meg Diósgyőr városközpontig. Mindkét esetben alakítsanak ki megfelelő járdát a gyalogos forgalom számára.

Összevont javaslat:

Kerékpáros és gyalogos infrastruktúra kialakítása, hálózatosítása, javítása és karbantartása, így pl a Kiss Ernő utcában a Szinva Part mentén, és bekötése a jelenlegi kerékpárút hálózatba az árvízvédelmi szempontok figyelembe vételével. Északi kerékpárút legyen használhatóbb és hosszabbítsák meg Diósgyőr városközpontig.

Az összevonások jóváhagyása után a Községi Gyűlés tagjai az így kialakított végleges ötletlistából kiválasztották a számukra legfontosabbnak tartott tíz ötletet. A szervezők ezt követően összesítették az egyes ötletekre leadott szavazatokat; a legtöbb szavazatot kapó hét ötlet került így a következő körbe, immáron a javaslatok közé:

1. Legyen az önkormányzatnak átfogó zöldítési programja (beleértve a foghíjas telkek és romos épületek kezelését), amelyben elismeri a közösségi kezdeményezéseket is (közösségi kert, paneltető-zöldítés, balkonok), és amelynek megvalósításába aktívan bevonja a lakosságot
2. Dinamikus, hatékony tömegközlekedés: a menetrend újragondolása az utazó tömeg figyelembevételével, a tömegközlekedés elsőbbsége más járművekkel szemben.
3. Kerékpáros és gyalogos infrastruktúra kialakítása, hálózatosítása, javítása és karbantartása, így pl. a Kiss Ernő utcában a Szinva-part mentén, és bekötése a jelenlegi kerékpárút hálózatba az árvízvédelmi szempontok figyelembe vételével. Északi kerékpárút legyen használhatóbb és hosszabbítsák meg Diósgyőr városközpontig.
4. Kommunikációs program indítása a környezetvédelmi ismeretek bővítésére az Önkormányzat kommunikációs felületein pl.: MINAP, Miskolci TV, megállóhelyek, monitorok, önkormányzati honlap stb.
5. Észak-Déli irányú elektromos tömegközlekedés kialakítása.
6. Kályhacsere-mintaprogram indítása az energiaszegénységben élők számára egy kiválasztott területen, kiegészítve a helyes tüzeléstechnika oktatásával.
7. Energetikai tanácsadó iroda felállítása egyablakos rendszerben.

Ezen hét legnépszerűbb ötletet alig lemaradva követte az alábbi két javaslat:

Állítson össze az Önkormányzat cselekvési tervet arra vonatkozóan, hogy milyen korlátozások alkalmazásával, bevezetésével van lehetőség fokozatosan kiszorítani az autótól minél nagyobb területről!

A lakosság tájékoztatása az Önkormányzat érdekeltségébe tartozó hirdetési felületeken a légszennyezés okairól, hatásairól és a megoldásokról!

A szavazást követően a Gyűlés tagjai több körben és kisebb csoportokban részletesen megvitatták minden egyes javaslat tartalmát, javaslatonként megvizsgálva azok előnyeit, becsülhető költségeit és megvalósításának időtartamát, továbbá azokat a szempontokat, amelyek a javaslatok megvalósítása során nehézséget jelenthetnek a kivitelező szerv(ek)nek.

A tanácskozás lezárulta után újabb szavazási körre került sor, hogy megmérjük az egyes javaslatok támogatottságát. A Gyűlés tagjai egy-egy ötfokú skálán értékelték mind a hét javaslatot, melynek eredménye a következőképpen alakult:

1. Dinamikus, hatékony tömegközlekedés: a menetrend újragondolása az utazó tömeg figyelembevételével, a tömegközlekedés elsőbbsége más járművekkel szemben: 90%-os támogatottság
2. Kommunikációs program indítása a környezetvédelmi ismeretek bővítésére az Önkormányzat kommunikációs felületein pl: MINAP, Miskolci TV, megállóhelyek, monitorok, önkormányzati honlap stb: 89%-os támogatottság
3. Legyen az önkormányzatnak átfogó zöldítési programja (beleértve a foghíjas telkek és romos épületek kezelését), amelyben elismeri a közösségi kezdeményezéseket is (közösségi kert, paneltető-zöldítés, balkonok), és amelynek megvalósításába aktívan bevonja a lakosságot: 86%-os támogatottság
4. Észak-Dél irányú elektromos tömegközlekedés kialakítása: 86%-os támogatottság
5. Kerékpáros és gyalogos infrastruktúra kialakítása, hálózatosítása, javítása és karbantartása, így pl a Kiss Ernő utcában a Szinva-part mentén, és bekötése a jelenlegi kerékpárút hálózatba az árvízvédelmi szempontok figyelembe vételével. Északi kerékpárút legyen használhatóbb és hosszabbítsák meg Diósgyőr városközpontig: 77%-os támogatottság
6. Energetikai tanácsadó iroda felállítása egyablakos rendszerben: 73%-os támogatottság
7. Kályhacsere-mintaprogram indítása az energiaszegénységben élők számára egy kiválasztott területen, kiegészítve a helyes tüzeléstechnika oktatásával: 70%-os támogatottság

A Községi Gyűlés lezárásaként, az egész folyamatra is reflektálva a résztvevők megosztották egymással, hogy a két hétvége alatt a közös munka során mit tanultak magukról és mit tanultak a saját városukról.

AZ ELFOGADOTT JAVASLATOK

DemNet

DINAMIKUS HATÉKONY TÖMEGKÖZLEKEDÉS

JAVASLAT LEÍRÁSA

A közlekedési szektor az egyik legjelentősebb légszennyező forrás hazánkban. A gépjárművek rohamos terjedése, a háztartásonként egynél több gépjármű természetessé válása komoly kihívást jelent forgalomszervezési és levegővédelmi szempontból is. A tömegközlekedés hatékonyabbá, és az autósok számára is vonzóbbá tétele nélkülözhetetlen ahhoz, hogy városaink élhetőbbek legyenek.

A javaslat célja Miskolc közösségi közlekedésének újrarendelése annak érdekében, hogy 2023-ra dinamikusabban és hatékonyabban működjön, és ezzel vonzóbbá váljon a lakosok számára.

Jelenleg egyes járatok túl vannak terhelve, mások kihasználatlanok, és a csatlakozás is sokszor nehézkes. Sűrű gerincjáratokra, és az egyes városrészeket ellátó ágakra van szükség, ahol ideális esetben elektromos buszok közlekednek. A cél, hogy az utasok kiszámítható menetrend alapján tudjanak közlekedni. A tömegközlekedés újragondolásának számos olyan eleme is van, mely nem igényel jelentős forrásokat, és már ezek hatékonyabbá tételével jelentősen javítható a közlekedési mód megítélése, vonzereje.

A Községi Gyűlés azt javasolja az Önkormányzatnak, hogy a lakosság bevonásával és utasszámlálók segítségével mérje fel az igényeket az egyes járatok és egyes napszakok vonatkozásában, továbbá közlekedési szakértők bevonásával optimalizálja a járatok kihasználtságát. A napközben szinte üresen közlekedő járatokat ritkítsa, vagy kisebb méretű autóbuszok közlekedjenek ezeken az útvonalakon, a reggeli és esti csúcsidejakban pedig sűrítse a járatokat, vagy nagyobb autóbuszokat helyezzen forgalomba. Alakítson ki csomópontokat iskoláknál, orvosi rendelőknél, nagyobb foglalkoztatóknál, továbbá hangolja

össze a járatokat GPS rendszer segítségével, és digitális kijelzőn segítse az utasok tájékozódását. Az iskolakezdéshez kapcsolódó utasforgalom-növekedést – az iskolákkal partnerségben – iskolabuszok indításával és/vagy időben eltoltt iskolakezdéssel csökkentse. A Községi Gyűlés javasolja továbbá, hogy a városvezetés alakítsa ki a város szélén több helyen P+R parkolót, ezzel is ösztönözve a közösségi közlekedési eszközök használatát.

Az Önkormányzat, az érintett partnerekkel együttműködve, a jegy- és bérletrendszer átalakításával is segítse az utasok át- és visszatérését a tömegközlekedésre. Egyszerűsítse a bérletek fajtáit, és lehetőség szerint csökkentse azok árát. A motivációt növelheti például kedvezményes vagy ingyenes jegy biztosításával a hétfővégen, vagy a 14 év alattiak számára.

Mivel a javaslat célja az is, hogy minél többen váltsanak gépjárműről közösségi közlekedésre, a fent leírt motiváló intézkedéseken felül korlátozó intézkedésekre is szükség van: ilyen korlátozás lehet egyes utcák autóforgalom előli elzárása vagy a belvárosban sebességkorlátozás bevezetése, illetve a parkolók számának csökkentése és a parkolási díj növelése.

Mivel a megfelelő tájékoztatás elengedhetetlen ezen intézkedések társadalmi elfogadásához, az Önkormányzat – szakértők által segítve – célzott kommunikációval javítsa a közlekedési morált, magyarázza el a közlekedés, a légszennyezés és az egészség kapcsolatát, valamint új arculat tervezésével is tegye vonzóbbá a közösségi közlekedést.

A javaslat megvalósításának köszönhetően tisztul a levegő, nő a közlekedésbiztonság és a jóllét.

+ ELŐNYÖK

- + Ha hatékony és megfizethető a tömegközlekedés, sokan váltanak autóról buszra vagy villamosra.
- + Tisztább lesz a levegő, élhetőbb lesz a város.
- + A kevesebb gépjárműnek köszönhetően nő a közlekedésbiztonság.
- + Könnyebb lesz megközelíteni a város egyes részeit, a belvárosban pedig nem kell megoldani a parkolást.
- + A javaslat némely eleme, például a járatok összehangolása minimális anyagi forrásból megoldható.

- HÁTRÁNYOK

- Komoly szervezési munkát igényel az utazási szokások elemzése és a járatok útvonalának újragondolása, összehangolása.
- Járatok sűrítésénél, járművek lecserélésénél, P+R parkolók kialakításánál jelentős pénzügyi szükséglet merül fel.
- A jegy- és bérletárak csökkentése a közlekedési társaságnak bevételkiesést jelent, amit várhatóan nem tud teljesen kompenzálni a megnövekedett kereslet.
- Nőnek a parkolási díjak, de meg kell vizsgálni, hogy az ebből származó bevételeket be lehet-e csatornázni a közösségi közlekedés finanszírozásába.
- Mivel a megállók megközelítése és a járatok nagy része nem akadálymentes, van, aki nem tud tömegközlekedésre váltani akkor sem, ha szeretne.
- A meglévő buszállomány rossz állapotban van, ez megnehezíti a menetrendek betartását.

KOMMUNIKÁCIÓS PROGRAM INDÍTÁSA

JAVASLAT LEÍRÁSA

Bár azt hihetnénk, hogy a klímaváltozással és a légszennyezettséggel kapcsolatos kockázatok mindenki számára világosak és egyértelműek, mindennapi döntéseink visszaigazolják, hogy ez nincs így.

Ennek megfelelően **a Közösségi Gyűlés résztvevői fontos beavatkozási pontnak tartják a környezetvédelem kérdéskörének folyamatos napirenden tartását, és az ezzel kapcsolatos intenzív önkormányzati kommunikációt környezetvédelmi szakértők, civilek és önkéntesek bevonásával.**

Ennek részét képezi - egy kommunikációs vezető irányítása mellett - az önkormányzati médiumoknál dolgozó újságírókkal történő együttműködés, ezen médiumok ilyen irányú tartalomszolgáltatás-fejlesztésének elősegítése, valamint a lakosság és a civilek felé pályázatokon történő bekapcsolódási lehetőség biztosítása.

A cél a miskolci polgárok figyelmének a felkeltése kreatív, de akár intenzívebb – esetleg sokkoló – üzenetekkel, hogy ezzel is tudatosítsuk mindenkiben: a légszennyezés mindannyiunk életére hatással van!

Ahhoz, hogy a téma állandóan terítéken legyen, bekerüljön a közbeszédbe, elengedhetetlen az önkormányzati munkatársak és a politikai szereplők bevonása, elköteleződése. A Közösségi Gyűlés ennek érdekében azt javasolja, hogy az Önkormányzat használja a kezelésében lévő fizikai felületeket (pl. épületek, hirdetési felületek, közlekedési eszközök stb.) is az üzenetek közvetítésére. Több online felület (pl. MINAP, Facebook, Instagram, TikTok, hírlevelek stb.) már most lehetőséget biztosít a kommunikációra, amiket ki kell használni, de újakat is létesíteni kell. A cél, hogy az iskolától az idősothtonig mindenhol a megfelelő üzenet jusson el a megfelelő

megfogalmazásban. A városért felelősséget érző politikusok és önkormányzati képviselők pedig megszólalásaikba építsék bele a légszennyezettség problémáját és az arra adandó megoldásokat.

Az online kommunikáción túlmenően kerüljenek kihelyezésre továbbá tájékoztató anyagok, például rendezvényeken, közösségi közlekedési eszközökön, - akár játékos formában, pl. megállóhelyekben leolvasható QR-kódok segítségével. Amennyiben igény van rá, külön mobil alkalmazás is létrehozható, ami kifejezetten a levegőminőségre és a város élhetőségére fókuszál.

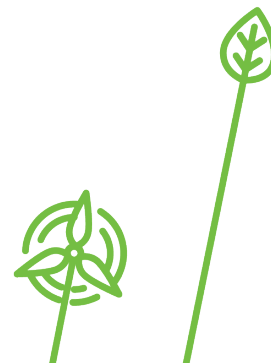
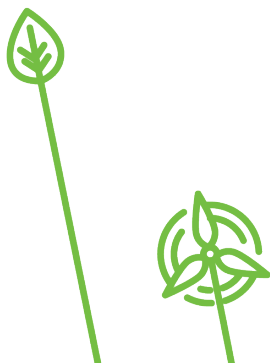
A javaslat megvalósításának köszönhetően a miskolci polgárok tájékozottsága és klímatudatossága javul, továbbá megerősödik a szektorok közötti (lakosság - önkormányzat - civil szervezetek - sajtó) együttműködés is. Ennek köszönhetően Miskolc összességében élhetőbbé válik.

+ ELŐNYÖK

- + Összevetve más társadalmi tájékoztatási felületek költségével, ez a fajta kommunikációs stratégia nem igényel nagy költségeket.
- + Ha sikeres, a lakosság széleskörű tájékoztatása valósulhat meg.
- + Ismeretterjesztés és társadalmi tudatosságnövelés párhuzamos megvalósítása.

- HÁTRÁNYOK

- A kijelölt önkormányzati médiumok (pl. MINAP) kifogásolható megbecsültsége és nem teljeskörű elérése miatt nem sikerül elérni a város lakosságának nagy részét.
- A társadalom még nem annyira fogékony, hogy aktívan érdeklődjön ezek iránt a témák iránt és aktívan keresse az ezzel kapcsolatos információkat.
- A hitelesség kérdése: mennyire hiteles a közvetítő médium vagy a mögötte álló szervezet, mennyire fogadják el ezeket az üzeneteket a helyi lakosok?

ZÖLDÍTÉSI PROGRAM INDÍTÁSA

JAVASLAT LEÍRÁSA

Lakóhelyünk élhetőségét számos tényező befolyásolja, jólétünk szintjének sok összetevője van. Az, hogy mennyire élünk a szó szoros értelmében vett zöld környezetben, háttással van mind a fizikai, mind a lelki állapotunkra. Ha a városunkban több a zöld felület, az javítja a levegő minőségét hiszen a növények oxigént termelnek, szén-dioxidot kötnek meg, megfogják a port, segítenek a városi hősziget-hatás csökkentésében, és gyökérzetükkel a hirtelen lezúduló csapadékkal szemben is ellenállóbbá teszik a környezetünket. Ugyanakkor pszichés előnyeik is vannak: a zöld területek pusztá léte jobb közérzetet biztosít számunkra.

A Községi Gyűlés azt javasolja, hogy az Önkormányzatnak legyen egy, 2023 tavaszán induló, a klímaváltozást is figyelembe vevő, átfogó zöldítési programja, amelyben elismeri a közösségi kezdeményezéseket is, és amelynek megvalósításába aktívan bevonja a lakosságot.

A zöldítési program alapja egy olyan zöldítési stratégia kell, hogy legyen, amely részletes felmérésekkel és szakértői javaslatokkal készül el.

A Községi Gyűlés azt javasolja az Önkormányzatnak, hogy készítsen alapos felmérést azon területekről, amelyeket be lehet vonni a programba, és ezek között állítson fel fontossági sorrendet. A felmérés terjedjen ki a foghíjas telkekre és a romos épületekre is, valamint ezek tulajdonviszonyainak tisztázására. A közösségi kezdeményezések - mint pl. a tagsági rendszerben működő közösségi kertek vagy akár a tetőzöldítés - képezzék szerves részét a zöldítési programnak.

Az Önkormányzat a zöldítési programban többféle módon segítse a lakosságot a szükséges növények beszerzésében. Egy részét szolgáltatassa ingyenesen, de szervezzen vetőmag- és palántacsere programot is, valamint virágvásárt az egyes kerületekben.

A Községi Gyűlés kiemelten fontosnak tartja a polgárok bevonását a programban érintett területek gondozásába

is. A Községi Gyűlés azt javasolja, hogy a lakosság – akár már létező közösségek, mint az iskolák, idősklubok – pályázhassanak a területek örökbefogadására; a pályázatnak ki kell terjednie az ötlet megvalósítására és a gondozásra, fenntartásra is.

Az így megvalósuló lakossági részvételt az Önkormányzat ismerje el, például kertészeti cégtől ajándékutalvány, vagy valamilyen cím adományozásával, esetleg a közösség számára tudásátadó, tájékoztató nap szervezésével.

A Községi Gyűlés javasolja továbbá díjazással járó zöldítési versenyek szervezését is, akár külön kategóriákban (kiskert, családi ház, közösségi kert, társasházi zöldterület, iskolakert stb).

Fontos elem magáról a programról történő lakossági tájékoztatás, illetve a program megvalósítása során az oktatás, információ-átadás, amely keretében a jó példákat, legjobb gyakorlatokat, valamint ezeknek a klímaváltozásra gyakorolt hatását is szükséges bemutatni.

A Községi Gyűlés azt javasolja az Önkormányzatnak, hogy a zöldítési program pénzügyi fedezetének biztosításához vizsgáljon meg a hagyományos költségvetési eszközökön túli lehetőségeket is: pályázati kiírásokat, közösségi gyűjtést, vállalati támogatást vagy a közösségi kertek használatának minimális bérleti díjhoz kötését.

A program csak úgy lehet sikeres, ha a helyi képviselők, pártállástól függetlenül támogatják azt, és ha az Önkormányzat bevonja az érdekelt felek minél szélesebb körét: a zöld civil szervezeteket, a közös képviselőket, a közösségben lévő lakókat, az iskolákat, pedagógusokat, az idős szervezeteket, klubokat, építőipari szereplőket a romos házak elbontására, valamint kertészeti cégeket, a Városgazda együttműködésével.

A programnak köszönhetően kizöldül a város, javul a levegő minősége, valamint a lakosok fizikai és lelki állapota.

+ ELŐNYÖK

- + Nő a zöldfelületek kiterjedése, javul a városkép.
- + Javul a levegő minősége, a zöld területek megkötik a szén-dioxidot és a port, illetve oxigént termelnek.
- + Csökken a városi hősziget-hatás.
- + A növényzet segíti az árnyékolást, a zöld tető hozzájárul az épületek hűtéséhez.
- + Javul a lakosság közérzete és életminősége.
- + A növényzet segíti a vízmegtartást, illetve a gyökérszet talajmegkötő hatásával a villámárvizek megakadályozását vagy tompítását.
- + A közösen kezelt zöld területeknek összekovácsoló, összetartó ereje van, ennek pedig terápiás hatása – akár kifejezetten célja – is van, és lehet a területen más közösségi programokat is szervezni (lásd az Esély és Részvétel Közhasznú Egyesület Kapuzörgetők kezdeményezését).
- + A közösen kezelt területek elterjedése javítja a közbiztonságot is.
- + Sok szabad/felhasználatlan, zöldítésre alkalmas terület van a házak előtt, a házak között.
- + A közösségi kertek lehetőséget adnak a gyerekeknek a növények megismerésére, a képernyő elől való kiszakadásra, segítségükkel a fiatalok kedvet kaphatnak ahhoz, hogy kertészeti vagy mezőgazdasági pályát válasszanak, és nem utolsó sorban segítik a családok öfenntartását is.
- + Zárt udvarok esetében a zöldítés speciális igényű személyeknek is terápiás eszköz lehet, mint például a Vargahegyen, ahol a magaságyást autisták gondozzák.

- HÁTRÁNYOK

- Tanulmányt kell készíteni a lapostetők zöldítéséhez, vizsgálni kell többek között a terhelés és a locsolás problémáját, továbbá a kijutás, a hozzáférés kérdését.
- A közösen kezelt zöld területek öntözése, gondozása, fenntartásának kérdése összetett feladat.
- A klímaváltozás miatt egyre nő a szárazság, így fontos az esővízgyűjtés kialakítása és a talajminőség vizsgálata is.
- A házak, épületek állapota, valamint a rendezetlen tulajdonviszonyok nehézséget okozhatnak.
- Szükséges egy megállapodás kötése is a lakosság és az Önkormányzat között, amely adminisztratív terhet jelenthet.
- Előfordulhat olyan helyzet, ahol a közösségi kertként használható terület mérete kisebb, mint amekkorára a jelentkezők száma alapján szükség volna; ilyenkor át kell gondolni a területek kiosztási módját.
- Fordított helyzet is fennállhat: egyes esetekben pont az érdeklődés hiánya, a motivátlanság okozhat kihívást, hiszen sokaknak kevés ideje van.
- A kerteket, területeket a rongálóktól meg kell védeni, esetleg őrizni szükséges őket.
- A zöld területek közös gondozása - főként a közösségi kert esetében - csak lakóhelyhez közel működhet jól, így ez is tervezést, szervezést igényel, hisz minden közösséget belülről kell motiválni.

ÉSZAK-DÉLI IRÁNYÚ ELEKTROMOS TÖMEGKÖZLEKEDÉS KIALAKÍTÁSA

JAVASLAT LEÍRÁSA

Magyarországon az egyik legjelentősebb üvegházhatású-gázkibocsátó és légszennyező szektor a közlekedés. Az előrejelzések szerint a mobilitási igény a továbbiakban is növekedni fog, így kifejezetten fontos, hogy csökkentjük az egyes utazásokhoz kapcsolódó kibocsátásokat. Ebben komoly szerepe van az elektromos tömegközlekedés fejlesztésének, amely - ha az autós közlekedést választók számára is vonzó alternatívaként tud megjelenni -, azonnal drasztikus módon tudja csökkenteni a lokális légszennyezést.

A javaslat célja, hogy javuljon a tömegközlekedés, ezzel segítve a közlekedésimód-váltást és a gépjárművek visszaszorulását.

Miskolcon van ugyan Kelet-Nyugat irányú villamos közlekedés, de az Észak-Dél irányú elektromos közlekedés – legyen az kötött vagy nem kötött pályás – jelenleg nem megoldott. A Közösségi Gyűlés tanácskozásai során felmerült lehetséges útvonal egyik végállomása a Miskolci Repülőtér lenne, a másik az Egyetemváros, vagy akár Miskolctapolca. Felmerült az útvonal kiegészítése a tapolcai elágazásnál, elérhetővé téve ezzel Hejőcsabát vagy akár az utána elhelyezkedő bevásárlóközpontot is. A végállomásokon P+R parkolót és kerékpár tárolót kell kialakítani, esetleg kisbusz-pályaudvart is. A nyomvonal a városon belül áthaladhatna a Búza téren, vagy a Villanyrendőrnél, vagy akár a Centrumnál is, és bizonyos utcákban behajtási tilalom bevezetésére is szükség lenne. A javaslat kiegészítéseként felmerült az is, hogy lehetne több, a meglévő villamos-nyomvonalat merőlegesen átszelő elektromosbusz-járat, ami lehetővé tenné, hogy ne csak egy csomópontban találkozzon az észak-déli és a kelet-nyugati elektromos tömegközlekedési hálózat.

A tömegközlekedési eszköz lehetne villamos, trolibusz, akkumulátoros trolibusz vagy tramtrain (itt akár a kazincbarcikai vonattal összekötve) - a megvalósíthatósági tanulmányok eredményének függvényében. Egy, a belvárost az Avassal összekötő sikló kiépítése is felmerült alternatívaként. Az összes felmerült javaslat esetében várhatóan szükség lesz azonban az elektromos hálózat fejlesztésére, új trafóházak építésére is.

A Közösségi Gyűlés úgy gondolja, hogy a javaslatot – a várhatóan rendelkezésre álló európai uniós forrásokra pályázással és a szükséges dokumentumok kidolgozásával együtt – nagyjából 10 év alatt, szakaszolva kellene megvalósítani. A Közösségi Gyűlés ennek értelmében azt javasolja, hogy az Önkormányzat haladéktalanul kezdje meg a pályázat és a projekt előkészítését, melybe vonjon be jó, tapasztalt pályázatírókat és tervezőirodát, a helyi közlekedési vállalatot és a Magyar Közút Nonprofit Zrt-t is, készítsen továbbá környezetvédelmi és költséghatékonysági elemzéseket magas minőségben, valamint tájékoztassa, mozgósítsa, és vonja be a lakosságot is a projektbe.

Az Észak-Dél irányú elektromos közlekedés kiépítésével Miskolc olyan területei is elérhetővé válnak légszennyezést nem okozó tömegközlekedési eszközökkel, melyek jelenleg csak gépkocsival vagy busszal elérhetőek. Ezáltal csökken a zajszennyezés, a légszennyezés, és az üvegházhatású gázok kibocsátása, illetve növekszik a közlekedésbiztonság és a jóllét.

+ ELŐNYÖK

- + A javaslat előnye, hogy ütemezhető: nem kell, és nem is lehet az egészet egyszerre megvalósítani, ami lehetővé teszi, hogy kevesebb kellemetlenséggel járjon a kivitelezés alatti időszak.
- + Ha az új nyomvonal meglévő úton megy (függetlenül attól, hogy az villamos vagy trolibusz nyomvonal lesz-e), nincs szükség további ingatlanok megszerzésére, ami komplikált tulajdonosi szerkezetnél vagy hozzáállásnál nehézséget okozhatna.
- + Az Európai Unió 2021-2027-es költségvetési időszakában a tervezett Infrastruktúra és Közlekedés Operatív Program Plusz lehetővé teszi – sikeres pályázás esetén – uniós források lehívását az elektromos közlekedés fejlesztésére.
- + A fejlesztés javítja a tömegközlekedést, megkönnyíti az egyetemisták, a gyári dolgozók, és a kórházba járók közlekedését is, továbbá a turizmus fellendüléséhez is hozzájárul.
- + Csökkenti a légszennyezést és a zajszennyezést, mivel buszjáratokat és gépjárműközlekedést is ki tud váltani. A kevesebb autó kevesebb balesetet, kisebb és kevesebb dugót, kiszámíthatóbb forgalmat és összességében jobb életminőséget is jelent.
- + Mivel a javaslat segítségével ki lehet váltani az autóforgalom egy részét, egyes utcákat indokolt lenne elzárni az autóforgalom elől csak az ott lakóknak engedve behajtást), ugyanakkor elkerülő utakat is biztosítani kell.
- + A javaslat a város jelenlegi és jövőbeli lakosainak hosszútávú fenntartható közlekedését szolgálja.

- HÁTRÁNYOK

- A lakók nehezen élik meg a változásokat, pedig a fejlesztés alatt biztos, hogy akadozni fog a közlekedés, le kell majd zárni bizonyos útvonalakat.
- A javasolt intézkedésnek tetemes anyagi vonzata van. Bár a tervek szerint elektromos közlekedés-fejlesztéshez lehet majd uniós forrásra pályázni, a sikeres pályázat megírása nagy feladat, sok tervezést igényel, és fontos a projektet úgy megtervezni, hogy illeszkedjen a tágabb városfejlesztési stratégiába.
- A fejlesztés sérteni fogja az autós társadalom egyes tagjait, heves reakciókra lehet tőlük számítani.
- Felmerül a helyhiány problémája: villamos esetében a sínparóknak kell a hely, trolibusz esetén pedig úgy hatékony, ha külön sávon közlekedik. Ha utat kell szeltesíteni, az esetleg fakivágással járhat, illetve komolyabb zöldterület-vesztés is felmerülhet a Népkerttől Miskolctapolcáig tartó szakaszon.
- A villamosnak és a trolibusznak is vannak előnyei és hátrányai, de ezt a megvalósíthatósági tanulmány elkészítésénél fogják tisztábban látni a szakértők.
- Kockázatként felmerülnek az építőiparban tapasztalható piaci zavarok, változó feltételek, mint például a munkaerő- és nyersanyaghiány.
- A tramtrain esetében másfajta sínek kellene mint amelyek a régi, használaton kívüli vasúti vágányok sinei (pl. az egyetemnél vagy a hejőcsabai cementgyárnál)
- Ha vannak a nyomvonalon magánkézben lévő épületek (például a hejőcsabai gyógyszertár), az problémát okozhat, mint ahogy a városon kívüli utak tulajdonviszonya is.

KERÉKPÁROS ÉS GYALOGOS INFRASTRUKTÚRA KIALAKÍTÁSA, HÁLÓZATOSÍTÁSA, JAVÍTÁSA ÉS KARBANTARTÁSA

JAVASLAT LEÍRÁSA

A közlekedésből fakadó kibocsátások Magyarországon évek óta nőnek, és jelentősen hozzájárulnak a légszennyezettséghez. Emiatt külön sürgető a városi térhasználat újragondolása, és az alacsony vagy nulla kibocsátású közlekedési módok minél nagyobb területen történő előnyben részesítése.

A javaslat a meglévő gyalogos és kerékpáros útvonalak hálózatosítását, karbantartását, biztonságosabbá tételét és kiterjesztését tűzi ki elérendő célnak, konkrét helyszíni javaslatokkal.

Miskolcon már most is van kerékpáros hálózat, azonban ez sok esetben szigetszerű, és a burkolatok minősége sem megfelelő. A Községi Gyűlés azt javasolja, hogy az Önkormányzat gondoskodjon a rossz útfelületek felújításáról, növelve ezzel a közlekedők biztonságát, valamint előzetes igényfelmérés alapján határozza meg a további bővítés lehetséges útvonalait. A kerékpáros úthálózat bővítése azonban nem történhet a gyalogos forgalom rovására, a járdák területének csökkentésével, megszüntetésével. A biciklis útvonalak mentén a járdák mellett lehetőség szerint tört gumis futó útvonalak is kerüljenek kialakítására.

A Községi Gyűlés azt javasolja, hogy a biztonságosabb biciklis közlekedés érdekében a kerékpárút ne a főútvonalak mentén kerüljön kialakításra, hanem lehetőség szerint alacsonyabb forgalmú utak mentén vagy zöld területeken. A már létező és újonnan létesítendő útvonalak mentén legyen elérhető kerékpár- és rollerbérleti lehetőség; az ebből származó bevételek visszaforgathatóak az utak fenntartásába. A bicikliútvonalak mentén kerékpáros szervizpontok is kialakíthatóak, amelyek pihenőként is funkcionálhatnak, a közutakat pedig használhatóvá és elérhetővé kell tenni a közlekedők számára. Ez utóbbihoz az Önkormányzat

mérje fel, hogy melyik működő közkút vonható be a projektbe. Amennyiben az anyagi erőforrások lehetővé teszik, a vízpazarlás elkerülése érdekében érintőérzékelős automata kutakat helyezzenek üzembe.

A Községi Gyűlés javasolja továbbá, hogy az Önkormányzat kezdjen egyeztetést szakértőkkel, hogy hogyan és mikorra valósítható meg az alábbi új, vagy alternatív kerékpáros hálózat:

- ◀ Kelet-Nyugati irányban a Mindszent tértől a Diósgyőri várig, illetve innen tovább, meghosszabbítva a Majális parkig (déli alternatív közlekedő);
- ◀ A Búza tértől Felső-Majláthig (északi alternatív közlekedő).

Ezt a két alternatív közlekedőt az alábbi észak-déli irányú tengelyek kötnék össze:

- ◀ Szemere-Kazinczy tengely;
- ◀ Thököly tengely;
- ◀ Gyula utca és környéke tengely;
- ◀ Maros utca környéki tengely;
- ◀ Bertalan-Lorántffy tengely.

A Községi Gyűlés javaslata szerint az Újgyőri főtérről ki kell vinni a kerékpáros forgalmat, ez a terület a legnagyobb közlekedési gócpont, melyet ki kell kerülni. Megfontolandó a jelenlegi kerékpárút meghosszabbítása Majláthig. A Szinva mentén (akár részben a Kisvasút nyomvonalát követve) jöhet létre kerékpárút, azonban ezt szakértői vizsgálatnak

kell megelőznie, amely figyelembe veszi az árvízi rendelkezéseket, megvizsgálva, hogy milyen távolságban lehet beututat építeni a pataktól.

A Községi Gyűlés javasolja továbbá, hogy kerüljenek kialakításra biciklitárolók is a már meglévő és az új kerékpárútvonalak mentén, csakúgy mint a közintézmények, valamint a nagy létszámú munkaerőt foglalkoztató cégek közelében. Utóbbiakkal mindemellett az Önkormányzat törekedjen partnerségre is, és akár pályázati úton is motiválja őket, hogy munkavállalóikat ösztönözzék a kerékpározásra. A P+R parkolóknban és a Tiszai pályaudvaron is kerüljenek kialakításra biciklitároló helyek és biciklikölcsönzők, ezzel is segítve a közlekedési eszközök közötti dinamikus váltást. Az Önkormányzat és a közlekedési vállalat vizsgálja meg, hogy mely közösségi közlekedési eszközön és milyen feltételekkel oldható meg kerékpár szállítása.

+ ELŐNYÖK

- + A gyalogos- és kerékpáros közlekedés nem eredményez kibocsátásokat, hozzájárul az egészséges életvitelhez, ezáltal indirekt módon csökkenti az egészségügyi kiadásokat, és növeli a lakók jóllétét.
- + Térben elválasztásra kerülnek az autók és az egyéb közlekedési eszközök, ezáltal csökken a balesetek száma, nő a várható élettartam.
- + A már biciklivel közlekedőknek több útvonal áll majd a rendelkezésükre, egységesebb hálózatban, így jobban átjárhatóvá válik a város.
- + Csökken az autóforgalom, a jelenlegi autósok egy része várhatóan átáll biciklis közlekedésre.
- + A kerékpáros infrastruktúra kiterjesztése a környék infrastruktúráját is fejleszti, és gazdasági lehetőségeket is rejt magában, pl. kerékpáros pihenők, szervizpontok stb. jöhetnek létre.
- + A Szinva-part turisztikai értéke javul, erre építő turisztikai akciók és gazdasági vállalkozások jöhetnek létre a városban.

A közlekedési kultúra javításának érdekében a Községi Gyűlés azt javasolja az Önkormányzat számára, hogy - partnerségben a civil szervezetekkel - indítson oktató-érzéketnyítő programokat a közlekedés összes résztvevőjének, és készüljön telefonról elérhető mobilapplikáció a biciklis utakról, azok járhatóságáról, a közösségi közlekedés menetrendjéről (a közlekedési eszközök közti váltást segítve).

A javaslat megvalósulásával Miskolcon egységesebb, biztonságosabb és vonzóbb kerékpáros infrastruktúra jön létre, amely további embereket ösztönöz a kibocsátásmentes közlekedésre. Javul a város levegőminősége, a polgárok egészsége, a település átjárhatósága és a különböző közlekedési eszközök közötti dinamikus váltás lehetősége.

- HÁTRÁNYOK

- Ellenállás várható az autós társadalom egy részétől.
- Ha többségben továbbra is kizárólag vagy elsődlegesen rekreációs célból használja a lakosság a biciklizést, akkor nem fog nagymértékben csökkenni az autós forgalom.
- Magas forrásigényű beruházást kíván az infrastruktúra fejlesztése, felújítása és karbantartása (pl. Görömböly és Tapolca között tereprendezés és útfelújítás szükséges; új nyomvonalra van szükség az Újgyőri főtérnél).
- Az átalakítás során tereprendezési nehézségek merülhetnek fel, amennyiben bizonyos területek magántulajdonban vannak.
- A Szinva-part mentén tervezett út fakivágással járhat, le kellene aszfaltozni a területet és a kijelölt kutyasétáltatókat is érintené az átalakítás.

ENERGETIKAI TANÁCSADÓ IRODA FELÁLLÍTÁSA EGYABLAKOS RENDSZERBEN

JAVASLAT LEÍRÁSA

Az alacsony energiahatékonyság sokszor nem forrás-, hanem tudáshiányra vezethető vissza. Egy mélyfelújítás (ami valódi csökkentést jelent a kibocsátásokban és az energiafogyasztásban is) rendkívül összetett, sok szakembert igénylő folyamat, amely az állampolgárok többségét riasztja. Ezért vagy bele sem vágnak, vagy rossz, nem hatékony módon újítják fel az ingatlanjaikat - hosszú időre konzerválva a kibocsátásokat és a magas fogyasztást. Ezt orvosolná **a javaslat, amely a Miskolcon már meglévő ingatlanokban (kerülve az újak építését emiatt) létrehozandó egyablakos tanácsadói irodák felállítását szorgalmazza.**

A Községi Gyűlés azt javasolja, hogy az irodák ne lakoságarányos területi felosztás, hanem az előzetes lakossági igényfelmérés szerint kerüljenek létesítésre, reflektálva arra, hogy mely városrészben nem történtek még meg a szükségeszerű korszerűsítések. Az irodahálózat létrehozása és üzemeltetése partnerségben is történhet a helyi vállalkozókkal, akik a kivitelezésben is szerepet vállalhatnak. Az energiahatékonysági szakértők által nyújtott tanácsadói szolgáltatás alapvetően fizetős volna, azonban az első konzultáció ingyenességét biztosítani kell. Az irodában történő helyszíni tanácsadás mellett a Községi Gyűlés azt is javasolja, hogy legyen lehetőség, előzetes igényfelmérés szerint kihelyezett, rugalmas időpontban történő tanácsadásra is.

Az irodában minősített vizsgával vagy szakképesítéssel rendelkező energetikai és építészeti tanácsadók dolgoznak, törekedve arra, hogy minél több tanácsadó a helyi szakértők közül kerüljön ki. A Községi Gyűlés azt javasolja, hogy ezek a tanácsadók idővel váltsák egymást, megelőzendő a különböző összefonódások kialakulását a kivitelezői körrel. A tanácsadók által javasolt szakemberek (akiket szakmai felügyelő bizottság minősít) bevonhatóak az iroda működésének finanszírozásába is, vagy a kiközvetített kivitelezőktől jutalékra tarthat igényt az iroda, erősítve ezzel annak pénzügyi stabilitását és fenntarthatóságát.

A tanácsadói iroda a technikai segítségnyújtáson (szoftveres paraméterszámítás, szigetelés vastagságára irányuló

javaslattétel stb.) túlmenően a felújítás finanszírozására is javaslatot tesz. Az önkormányzat, de más szervezetek, hatóságok is kötelezővé tehetik, hogy aki energetikai támogatást kap, annak kötelező igénybe vennie energiahatékonysági tanácsadást. Aki viszont igénybe veszi akár ezen túlmenően is, az a kapcsolt szolgáltatásra kedvezményre lesz jogosult.

Bár a javaslat elsősorban fizetett szolgáltatásként tekint az egyablakos irodahálózatra, a Községi Gyűlés álláspontja szerint az iroda eljárása során szükséges figyelembe venni az ügyfél szociális háttérét is, így elengedhetetlen a különböző szociális intézmények bevonása az iroda munkájába. Az irodahálózat így pl. egy kályhacsere-program során segítséget nyújthat a rászorulóknak, a szociális tűzifa programban résztvevőknek is. Az irodahálózat szolgáltatásainak díjazása ennek megfelelően történhet célcsoport és szolgáltatás specifikusan is.

A Községi Gyűlés álláspontja szerint szükséges továbbá, hogy a szemléletformálás az iroda tevékenységének és egyben felfuttatásának is részét képezze. Ehhez egyrészt szükséges az irodahálózat marketing eszközökkel történő népszerűsítése a helyi lakosság körében a helyi médiumok bevonásával, hogy egyáltalán értesüljenek erről a lehetőségről a miskolci polgárok, másrészt maga az iroda is tartson szemléletformáló előadásokat, képzéseket, iskolákban, szolgáltatóknál, közszolgáltatóknál, készítsen ilyen irányú tartalmakat, és tartson személyes bejárást, bemutattva a megvalósult jó gyakorlatokat is.

A tanácsadói irodahálózat létrejöttével olyan szolgáltatást kapnak a miskolci polgárok, ami jelenleg nem, vagy nehezen elérhető. Javul az épületek energiahatékonysága, csökken a fűtésből és hűtésből fakadó energiafogyasztás, és a hozzájuk kapcsolódó kibocsátások is. Nő az ilyen épületekben lakók életminősége, miközben csökkennek a kiadásai. Az irodahálózat a többi, energiahatékonysághoz és energiaszegénységhez kapcsolódó programot is folyamatosan tudja támogatni.

+ ELŐNYÖK

- + A tudásmegosztás hatására energiahatékonyabbak lesznek a lakossági ingatlanfelújítások, csökkennek a kibocsátások, az energiafogyasztás és a légszennyezés.
- + Leegyszerűsíti és könnyen elérhetővé teszi a szakmai és adminisztratív ügyintézését.
- + Olyanok számára is elérhetővé válik a komplex mélyfelújítás, akik nem rendelkeznek ilyen tudással vagy online hozzáféréssel.
- + Az irodahálózat munkahelyeket teremt, élénkíti a kisebb helyi építőipari vállalkozásokat, és a megvalósításba több helyi szakmai központ (pl. Miskolci Egyetem Tüzeléstechnikai Kutató Intézet) is bevonható.
- + A meglévő kormányablak-struktúrába is beolvasztható a kialakítása és működése.
- + Kiszűrhetőek az alkalmatlan kivitelezők és szakemberek, növelve a hatékony felújításokat.
- + Műemlék és műemlék jellegű épületeknél segít tisztázni a felújítási keretrendszert és a korszerűsítés módjait.

- HÁTRÁNYOK

- Kockázatként felmerül, hogy nem lesz jelentős lakossági igény az irodahálózatra (akár mert nem sikerül erről kellően informálni a polgárokat), problémát fog jelenteni annak fenntartása, az ott dolgozók bérének a kifizetése.
- Szakértői, kivitelezői hiány léphet fel a keresleti oldal megnövekedésével.
- Kockázat, hogy az iroda által ajánlott kivitelezők, szakemberek nem megfelelő minőségű munkát végeznek, rontva ezzel az egész projekt összképét - mely miatt kiemelten fontos a szakmai kiválasztás és minőségellenőrzés.
- Előfordulhat, hogy az iroda és a vállalkozók, kivitelezők a lakosság kárára piactorzító módon működnek együtt, nem az energiahatékonyt és a szolgáltatás minőségét tartva szem előtt, ami külön odafigyelést igényel.
- Komoly szaktudást igénylő, drága szolgáltatás, emiatt nem biztos, hogy a polgárok hajlandóak lesznek fizetni érte.

KÁLYHACSERE MINTAPROGRAM INDÍTÁSA AZ ENERGIASZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK SZÁMÁRA EGY KIVÁLASZTOTT TERÜLETEN, KIEGÉSZÍTVE A HELYES TÜZELÉSTECHNIKA OKTATÁSÁVAL

JAVASLAT LEÍRÁSA

Egy háztartás akkor energiaszegény, ha nem képes megfizetni a fűtés vagy az egyéb alapvető energiaszolgáltatások olyan szintjét, mely a tisztességes életminőséghez szükséges. A magyarországi energiaszegénység feltérképezésére létrejött Elosztó Projektben is használt, ún. 2M indikátor alapján, 2015-ben a magyar háztartások 10%-a élt energiaszegénységben - ez majdnem félmillió háztartást jelent.

A fűtés jelentős légszennyező forrás: gyakran vezethető vissza a szegénységre az, hogy jó minőségű szilárd tüzelőanyag helyett a családok nedves fával vagy szeméttel fűtenek, teszik ezt általában igen alacsony hatékonyságú kazánokban. Ha nem kezeljük a szilárd tüzelésű fűtés és az energiaszegénység problémáját, akkor mindannyiunk levegője rossz minőségű marad, nem csak a legszegényebeké. Közös érdekünk tehát, hogy segítsük a rászorulókat abban, hogy kevésbé szennyező fűtésre álljanak át. Ebben az esetben különösen igaz, hogy szociális érzékenység és összefogás nélkül nincs siker.

A javaslat célja, hogy segítséget nyújtson az energiaszegénységben élő családoknak (esetleg kisnyugdíjasoknak vagy egyedülálló időseknek) az alacsony hatásfokú és erősen szennyező kazánjuk cseréjéhez.

A Községi Gyűlés azt javasolja az Önkormányzatnak, hogy egy 12-24 hónapig (fenntartási idővel együtt 3-5 évig) tartó mintaprojekt keretében válasszon ki egy területet (például Lyukóbányát, Hejőcsabát, Görömbölyt, Martinkertvárost vagy akár Szirmát), és mérje fel az ott élő, rászoruló családok körülményeit (anyagi források, motiváció stb.) és ingatlanjaik állapotát (épület típusa, mérete, kémény állapota stb.). Ezt követően az Önkormányzat kössön

megállapodást 20-25, ezen a területen élő családdal, pontosan rögzítve a programban való részvételük feltételeit.

A program működési ideje alatt az Önkormányzat a fűtési szezonban biztosítson tüzelőanyagot ezen családok számára a Városgazda telephelyén deponált faanyag elkülönítésével, és hetente-kéthetente történő kiszállításával. A tüzelőanyag helyes és rendeltetésszerű felhasználását a fentebb hivatkozott megállapodás is tartalmazza.

Az önkormányzati tulajdonban lévő, a családokhoz kihelyezett kazánok hatékony üzemeltetése, és a motiváció növelése érdekében jöjjön létre egy ösztönzőprogram, melynek köszönhetően minimális, rendszeres pénzügyi hozzájárulással a kazán végül a családok tulajdonába kerül.

A program során beszerelésre kerülő kazánok beszerzéséhez és telepítéséhez az Önkormányzat kössön stratégiai partnerséget egy megfelelő gyártóval és/vagy kereskedővel. Ezen gyártó és/vagy kereskedő végezze a beszerelést kívül az éves ellenőrzést is - a kéményseprők bevonásával -, melynek során megállapítandó, hogy a kazánt rendeltetésszerűen használják-e. Az ellenőrzést a LIFE HungAIRy projekt keretében kihelyezett mérőpontok is segíthetik.

A Községi Gyűlés által javasolt projekt alapvetően szilárd tüzelésű kazánokkal számol, de javasolt megvizsgálni a palackról működő gáztüzelésű kazánok használatának előnyei és hátrányai is.

A programban az oktatásnak is hangsúlyos szerepe van. A megfelelő tüzeléstechnika elsajátítása, és a szennyező tüzelés okozta egészségügyi hatások megértése céljából a résztvevő családoknak kötelező oktatáson kell részt

venniük. Az oktatás ideális esetben csoportosan történik, és részt vesznek benne katasztrófavédelmi szakemberek, tüzeléstechnikai szakemberek és civil szervezetek is.

A mintaprogram sikeressége érdekében az Önkormányzatnak be kell vonnia a megfelelő partnereket is, így pl. a Habitat for Humanity Magyarország szakértőit, szociális

munkásokat, a védőnők hálózatát, roma képviselői szervezeteket, a Dr. Ámbédkar Iskolát, az Északerdő Zrt-t., kázművelődési központokat, kereskedőket, a Kertvárosi Idősek Klubját, a LIFE HungaAIRy Projekt helyi szakembereit.

A javaslatnak köszönhetően csökken a fűtésből eredő légszennyezés, a mintaprogramban résztvevő családok és a környéken lakók életminősége egyaránt javul.

+ ELŐNYÖK

- + Lokálisan csökkenti a levegőszennyezést és javítja az életminőséget.
- + Csökkenti az egészségügyi kockázatokat, melyek a mintaprogramban résztvevő családokat és a környezetükben élőket fenyegetik.
- + Hozzájárul a tudásgyarapodáshoz.
- + Visszaszorul az illegális fakitermelés és hatékonyabbá válik a tüzelőanyag-felhasználás.
- + Pozitív mintát mutat, és segíti a szociális felzárkóztatást.
- + Amennyiben van lehetőség szakember mellett megtanulni a kályhacsere kivitelezését, a projekt áttételesen szaktudást és munkalehetőséget is ad a helyieknek.

- HÁTRÁNYOK

- A kiválasztás folyamata, a megfelelő kommunikációs csatorna és kapcsolattartó megtalálása nehézkes lehet, mivel kommunikációs nehézségek merülhetnek fel a mintaprogram családjaival.
- A projekthez számos szereplő együttműködése szükséges; az anyagi és humánerőforrást biztosító támogatókat meg kell találni és motiválni kell őket.
- A tudáshiányból fakadó érdektelenség is jelen van kockázati tényezőként.
- Nehéz a szereplők munkájának összehangolása, a megfelelő tüzelőanyag utánpótlása, és a kazánok karbantartásának megszervezése.
- Amennyiben HungaAIRy mérési pontot helyeznek ki a mintaprogram területére, akadózhat annak karbantartása.
- Az ellenőrzés, a szabályok betartatása, a szankcionálás fontos annak elkerülése végett, hogy a programban résztvevők eladják a kályhát, a tűzifát, vagy helytelen használattal – például szeméttel – rongálják a berendezést.
- A projekt futamideje alatt cserélődhetnek az ingatlan tulajdonosai.

AMIT A SZÁMOK MUTATNAK

A Közösségi Gyűlésen innen

Egy részvételi módszerekre épülő kezdeményezés eredményességét és működőképességét kevés dolog mutatja jobban, mint az abban résztvevők véleménye és benyomásai. Hogy megtudjuk, hogyan viszonyultak a Közösségi Gyűlés tagjai ehhez a Miskolcon még új demokratikus eszközhöz, a Gyűlés előtt és után is egy-egy kérdőív kitöltésére kértük őket. A kérdőívek kitöltése önkéntes alapon, anonim módon történt.

A polgárok közügyekbe történő beleszólása iránti igényét jól mutatja, hogy a Közösségi Gyűlés résztvevőit leginkább a lokálpatrióta érzések, mintsem a Gyűlésen történő részvételért járó napidíj motiválta a jelentkezésre. A városért történő tenni akarást ugyanis a kérdőívet kitöltők 23 százaléka nevezte meg első helyen, és szintén 23 százalékuk második helyen. A Közösségi Gyűlés központi témájaként választott levegőtisztaság kérdésének fontosságát a válaszadók 16 százaléka nevezte meg az első helyen, 23 százalékuk pedig a második helyen. A napidíjat mindössze 7 százalékuk helyezte az első helyre, és 3 százalékuk a másodikra. A napidíj, mint jelentősebb motivációs tényező, mindössze a résztvevők 19%-nál jelenik meg egyáltalán.

A közügyekbe történő beleszólás állampolgári igényét szintén jól mutatja, hogy a kérdőívet kitöltő résztvevők egy ötfokú skálán 4.7-esre értékelték a politikusok állampolgárokra történő odafigyelésének fontosságát. Ugyanígy, a Közösségi Gyűlés tagjainak több mint a háromnegyede teljesen egyetért azzal az állítással, hogy egy demokráciában fontos, hogy az állampolgároknak beleszólásuk lehessen a a legfontosabb ügyekkel kapcsolatos döntésekbe, és 70 százalékuk teljesen egyetértett azzal az állítással is, hogy egy demokráciában fontos, hogy megállapodás szülessen az eltérő nézőpontokat képviselők között.

Mindezek ellenére a Közösségi Gyűlés résztvevőinek többsége (54%) úgy gondolja, hogy ez jelenleg nem adott, és Magyarországon a politikai rendszer csak kis mértékben teszi lehetővé azt, hogy az átlagemberek is beleszóljanak a politikába. Egyharmaduk pedig egyenes úgylátja, hogy egyáltalán nincs beleszólási lehetősége az átlagembereknek a politikába.

Mivel a közösségi gyűlések módszertanának egyik központi eleme a résztvevők tudásának bővítése, szakmai támogatása, fontos mutató, hogy a Miskolci Közösségi Gyűlésen résztvevők 94 százalékának saját bevallása szerint bővültek az ismeretei a levegőtisztaság témájában a Közösségi Gyűlés során, és szakmailag felvértezettebbnek érzik magukat a klímaváltozás kérdésében. Ezt visszaigazolta az is, hogy résztvevők elégedettek voltak mind a szakértők, mind a vezető szakértők munkájával (utóbbiak munkáját egy ötfokú skálán 4.7 pontra értékelve).

Az asztalbeszélgetések során és a szünetek közben elhangzó, a Gyűlés közreműködői felé történő pozitív visszajelzéseket megerősíti a kérdőív is: az adatok alapján ugyanis a Közösségi Gyűlés tagjainak 89 százaléka részt venne egy újabb gyűlésen, és 94 százalékuk ajánlaná az ismerőseinek is, hogy - amennyiben lehetőségük adódik -, vegyenek részt egy ilyen rendezvényen.

A visszajelzések alapján egy ötös skálán a résztvevők 4.7 pontra értékelték az elégedettségüket a Községi Gyűlés szervezésével, valamint a szervezők és a résztvevők közötti kommunikációval kapcsolatban, és 4.9 pontra a facilitátorok munkáját illetően.

A kérdőívekből az is kiderült, hogy összességében kifejezetten pozitív véleménye volt a résztvevőknek a Gyűlésről: kétharmaduk (67%) jobbnak értékelte az eseményt, mint amilyenek azt előzetesen várta, további negyedük (24%) szerint pedig az olyan volt, amilyenek várta; azaz összességében 91 százalékuk elégedetten távozott az esemény lezárása után.

A Községi Gyűlésen túl

A Községi Gyűlés lezárulta után kíváncsiak voltunk arra is, hogy mennyire jutott el Miskolc lakosságához a Községi Gyűlés híre, illetve hogy mit gondolnak a miskolciak erről a kezdeményezésről. Ezért a DemNet egy, a Pólusok Társadalomtudományi Egyesülettel közös kutatásban október 26. és november 6. között 720 miskolcit kérdezett meg, véletlenszerűen kiválasztva, online kérdőíves módszerrel. A kutatási mintába került miskolciak nemek, korcsoportok és iskolai végzettségi csoportok szerint reprezentatívan képezték le Miskolc 18 évnél idősebb lakosságát.

Az adatok alapján a Községi Gyűlés híre kifejezetten sikeresen érte el a miskolci lakosokat: a városban élők 47 százaléka hallott ugyanis arról, hogy 2021 őszén Miskolcon Községi Gyűlést tartottak a levegőminőség javításával kapcsolatos kérdésekről. A Községi Gyűléssel kapcsolatos tájékozottság szintje az iskolai végzettséggel párhuzamosan mozgott: a felsőfokú végzettséggel rendelkezők az átlagnál nagyobb, míg az alacsonyabb végzettségűek annál alacsonyabb arányban hallottak a kezdeményezésről.

A miskolciak döntő többsége (összesen 62%) ráadásul egyetért azzal, hogy az Önkormányzat egy községi gyűlés keretében bevonta a lakosságot a város levegőminőségével kapcsolatos döntések előkészítésébe. Az Önkormányzat lépését csupán 12 százaléknyan utasították el egyértelműen.

A válaszadók többsége (64%) úgy gondolja, hogy az Önkormányzat a jövőben jobb döntéseket fog hozni a levegőminőséggel kapcsolatban attól, hogy döntései során figyelembe veszi azokat a javaslatokat, amelyeket a Községi Gyűlésen résztvevő lakosok alakítottak ki. De a miskolciak nem csak a levegőminőséggel kapcsolatos döntésekről gondolkodnak így. A Községi Gyűlés tagjaihoz hasonlóan elsöprő többségük (összesen 81%) ugyanis azzal is egyetértett, hogy egy demokráciában fontos az, hogy állampolgárok számára biztosítva legyen a beleszólás lehetősége a legfontosabb ügyekkel kapcsolatos döntésekbe.

EREDMÉNYEK A SZÁMOKON TÚL

„Konszenzusra jutni nehéz, de megéri” - ezzel a mondattal köszönt el az egyik miskolci résztvevő, mely a részvételiség essenciáját híven tükrözi. Az élmény, hogy különböző korú, nemű, és hátterű emberek jöttek össze Miskolcon, hogy egymás véleményét tiszteletben tartva közösen gondolkodjanak a lakóhelyük élhetőbbé tételéről, a visszajelzések alapján meghatározó volt a Közösségi Gyűlés tagjainak túlnyomó részének. Többen kiemelték, hogy sokat adott nekik az érzés, hogy úgy érezték, „ők is számítanak”.

A Közösségi Gyűlés hétvégéi során egyértelmű volt a szervezők, a facilitátorok, és a szakértők számára is, hogy a Gyűlés tagjai komolyan veszik a feladatukat, és felelősen állnak a megbízatásukhoz. A tenni akarás, a szakmai érdeklődés, és egymás megérteni

vágyása áthatotta a Gyűlés egészét. „Már biztosan tudom, hogy szívesen részt vennék jobban a városunk közéletében” - mondta másikuk.

Egy-egy kezdeményezés eredményeinek és hatásainak a fenntarthatósága azonban minden esetben központi kérdés. A Miskolci Közösségi Gyűlés esetében az Önkormányzat egy jelentős lépést tett ebbe az irányba is: a Közösségi Gyűlés erre nyitott tagjai a jövőben ugyanis a város klímanagyköveiként tevékenykedhetnek. November közepéig 17 résztvevő vállalta a feladatot, hogy az elkövetkezendő egy évben különféle társadalmi fórumokon adják tovább a Közösségi Gyűlés tanulságait és viszik hírért a Gyűlés ajánlásainak - ezzel is előmozdítva azok ismertségét, növelve azok társadalmi elfogadottságát. „A közösségeknek nagy szerepe van egy társadalomban, és mi is egy közösség lettünk. Érdemes folytatni együtt.” - mondta egyikük.

”Emlékszem milyen lelkes lettem, amikor először olvastam a közösségi gyűlés módszeréről, ami innovatívnak, komplexnek és hatékonynak tűnt. Amikor Miskolc városvezetése igent mondott a közösségi gyűlés megrendezésére, egy közel egy éven át tartó intenzív, izgalmas és fárasztó munka vette kezdetét. Megtapasztalva a lakosság nagyarányú érdeklődését és várakozását, látva a Közösségi Gyűlés résztvevőinek folyamatos pozitív visszajelzését, és olvasva a levegőminőség javítása érdekében készített javaslatokat, egyértelmű, hogy megérte! Büszke vagyok, hogy részt vehettem benne!”

/Kovács Kamilla, Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának részvételiségi referense/

”Sokat jelent az, hogy a közösséget, az egyszerű embereket is bevonják. Én is örülök neki, hogy hozzájárulok ilyen dolgokhoz.”

/István, a Közösségi Gyűlés egyik résztvevője/

”Teljesen új élmény számomra, de nagyon tetszik, nagyon szimpatikus! Hasonló élményben legutóbb általános iskolában lehetett talán részem, amikor közösen oldottunk meg feladatokat!”

/D. Marci, a Közösségi Gyűlés egyik résztvevője/

”Azt kell, hogy mondjam, a kezdeti nehézségek ellenére nagyon jól tudunk együtt dolgozni. Annyira jó, hogy mindenki más életszakaszban van, mindenki más helyről érkezett, és mindenki máshoz ért! Annyira változó vélemények és tapasztalatok vannak, hogy ez nagyon előre tudja vinni egy-egy beszélgetésünket.”

/Roberta, a Közösségi Gyűlés egyik résztvevője/

”Elképzelttem egy kaotikus, zsinatszerű dolgot, ahol az emberek bekiabálják, hogy ”ez legyen, az legyen”! Nagyon pozitív csalódás az, hogy mi történik itt, és hogy milyen szervezettséggel történik mindez.”

/N. Marci, a Közösségi Gyűlés egyik résztvevője/

”A Miskolci Közösségi Gyűlés megmutatta, hogy igenis helye van a deliberációs módszereknek Magyarországon nemcsak a fővárosban, hanem más, vidéki helyszíneken is egyaránt. A miskolci állampolgárok érdeklődő és tenni akaró emberek, akik még arra is tettek javaslatot, hogy miként lehetne a jövőben ezt a módszert még szélesebb körben, társadalmilag nehezebb életet élő rétegek bevonásával alkalmazni. Öröm volt látni a lelkesedést, ami minden egyes nap az asztalbeszélgetéseket jellemezte!”

/Várfi Melinda, vezető facilitátor/

„Környezetvédelmi szakemberként egy buborékban élek, ahol mindenkinek ez a legfontosabb téma. Az igazi kihívás az, hogy olyanokat vezessek rá az összefüggésekre, akiknek nem ez szerepel első helyen az életükben, de mégis nyitottak a környezetvédelem kérdéseire. A Miskolci Közösségi Gyűlés lehetőséget adott erre: nyitott, érdeklődő, a problémákat összefüggéseiben megérteni akaró emberekkel találkoztam, akiktől én is tanulhattam. Még mindig rá tudok csodálkozni, hogy a beszélgetésnek micsoda ereje van! Közös problémákra közös megoldásokat fogalmazunk meg, együtt. Támogatásunkat érezve döntéshozóink is mernek nagyobbat álmodni, nagyobbat lépni - mindannyiunk hosszútávú jólléte érdekében!”

/Csernus Dóra, vezető szakértő/

„Ezt a kezdeményezést tovább kellene vinni, illetve több lehetőséget kellene adni az embereknek, hogy ne csak azt gondolják magukban, hogy ők csak tehetetlen szemlélői az eseményeknek, és semmi beleszólásuk a körülöttük zajló dolgokba! Ha azt érzik, hogy van értelme a cselekvésnek, és tehetnek valamit, akkor tenni is fognak!”

/Mária, a Közösségi Gyűlés egyik résztvevője/

„Az üvegházhatású gázok koncentrációja vagy a levegő szálló por mértéke sokak fejében még mindig elvonatkoztatott problémaként jelennek meg, ahogy a rájuk adandó megoldások is. Holott ezek mögött olyan személyes történetek állnak, mint hogy a közösségi közlekedés vonzóvá tétele valakinek az akadálymentesítésnél kezdődik, vagy amikor energiahatékonyságról beszélünk, akkor rosszul szigetelt, hideg és beázó lakásokban élő emberekről is szó van. A szakmai eredményeken túlmenően a közösségi gyűlés bepillantást engedett ezekbe az emberi sorstörténetekbe, megerősítve azt, hogy a hatékony és eredményes levegőminőségi programok, a környezet- és éghajlatvédelem mindannyiunk jóllétét szolgálja. Ha pedig biztosítva van a tér, az idő, és a keretrendszer, akkor a legkülönbözőbb emberek is képesek félúton találkozni, hogy ezekért közösen dolgozzanak.”

/Vigh Péter, vezető szakértő/

SZERVEZŐI KONKLÚZIÓK

A részvételi módszerek egyik legfőbb előnye, hogy alkalmazásukkal hozzáférünk a „tömegek bölcsességéhez”, így pontosabb, valódibb képet kaphatunk egy közösség szükségleteiről és igényeiről. A részvételi eszközök közül is kiemelkedik a közösségi gyűlések módszere azáltal, hogy talán ez teszi leginkább lehetővé az állampolgárok egymás közötti, és az állampolgárok és a döntéshozók közötti mély párbeszédet.

A most megvalósult Miskolci Községi Gyűlés egy újabb és jelentős mérföldkő abban a folyamatban, amely ezeket a párbeszédeteket hivatott előmozdítani Miskolc városában. A Miskolci Községi Gyűlés azonban nem előzmények nélküli. A Dialóg Egyesület már több mint másfél éve dolgozik azon, hogy a miskolci részvételi demokrácia új irányt, új lendületet vegyen, a DemNet missziójának pedig évek óta meghatározó eleme a közösségi gyűlések módszertanának hazai elterjesztése. Ezek a kezdeményezések találtak partnerre Miskolc városvezetésében, akik nyitottnak bizonyultak arra, hogy egy másfajta önkormányzatiságnak is teret adjanak. Talán nem véletlen tehát, hogy az egész országban másodjára Miskolc adott otthon egy közösségi gyűlésnek.

A Miskolci Községi Gyűlés jelentősége ráadásul mindenképpen túlmutat önmagán. Ha a Miskolci Községi Gyűlés résztvevői - leképezve Miskolc városát kicsiben - képesek voltak arra, hogy kitaratóan, kompromisszumokra törekedve dolgozzanak ki javaslatokat egy zöldebb és egészségesebb Miskolcért, akkor minden reményünk meglehet arra, hogy ez a bölcsesség - a mindenkori városvezetés támogatásával - az egész város és annak összes lakójának javát is fogja szolgálni - immáron mindenki részvételével.

A budapesti után a Miskolci Községi Gyűlés továbbá azt is bebizonyította, hogy a közösségi gyűléseknek igenis helyük van a magyar közéletben. Egyrészt megmutatta, hogy - bár mindenki maradéktalanul elégedett ugyan soha nem lesz -, a közösségi gyűlések alkalmazásával jelentős lépések tehetők a társadalmi kohézió és egymás jobb megértésének irányába. Másrészt azt is megmutatta, hogy ha a polgárok rendezett és kiszámítható keretek között, szakértőktől közvetlenül kapnak információkat, akkor hamar képesek felvenni a fonalat, és hajlandóak cselekedni is; ez pedig az egész ország szempontjából is több mint reménykeltő.

MISKOLCI KÖZÖSSÉGI GYŰLÉS, 2021

Levegőt!

Mi szennyezzük, mi szívjuk. Mit tehetünk közösen, hogy jobb legyen a levegőminőség Miskolcon?

Kiadja a DemNet Demokratikus Jogok Fejlesztéséért Alapítvány

2021 november

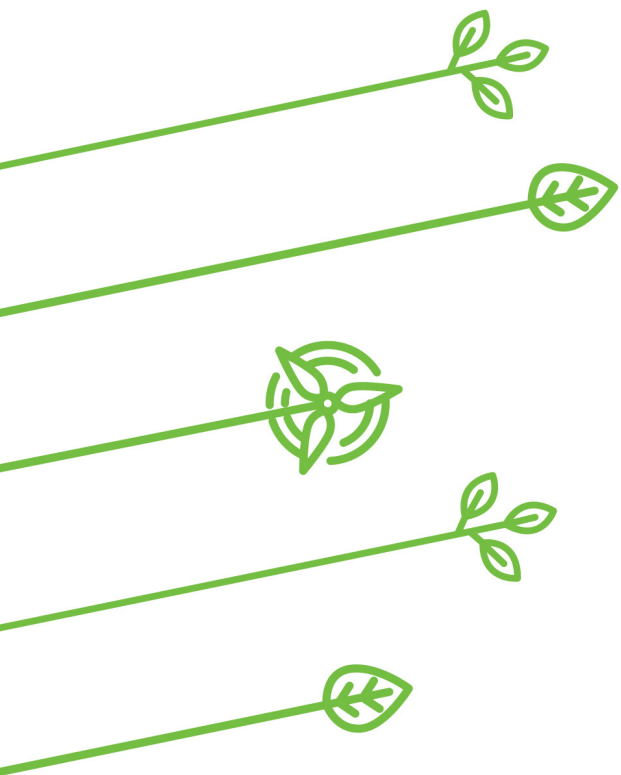
<https://demnet.hu/>

<https://kozossegyules.demnet.hu/>

DemNet

DemNet

